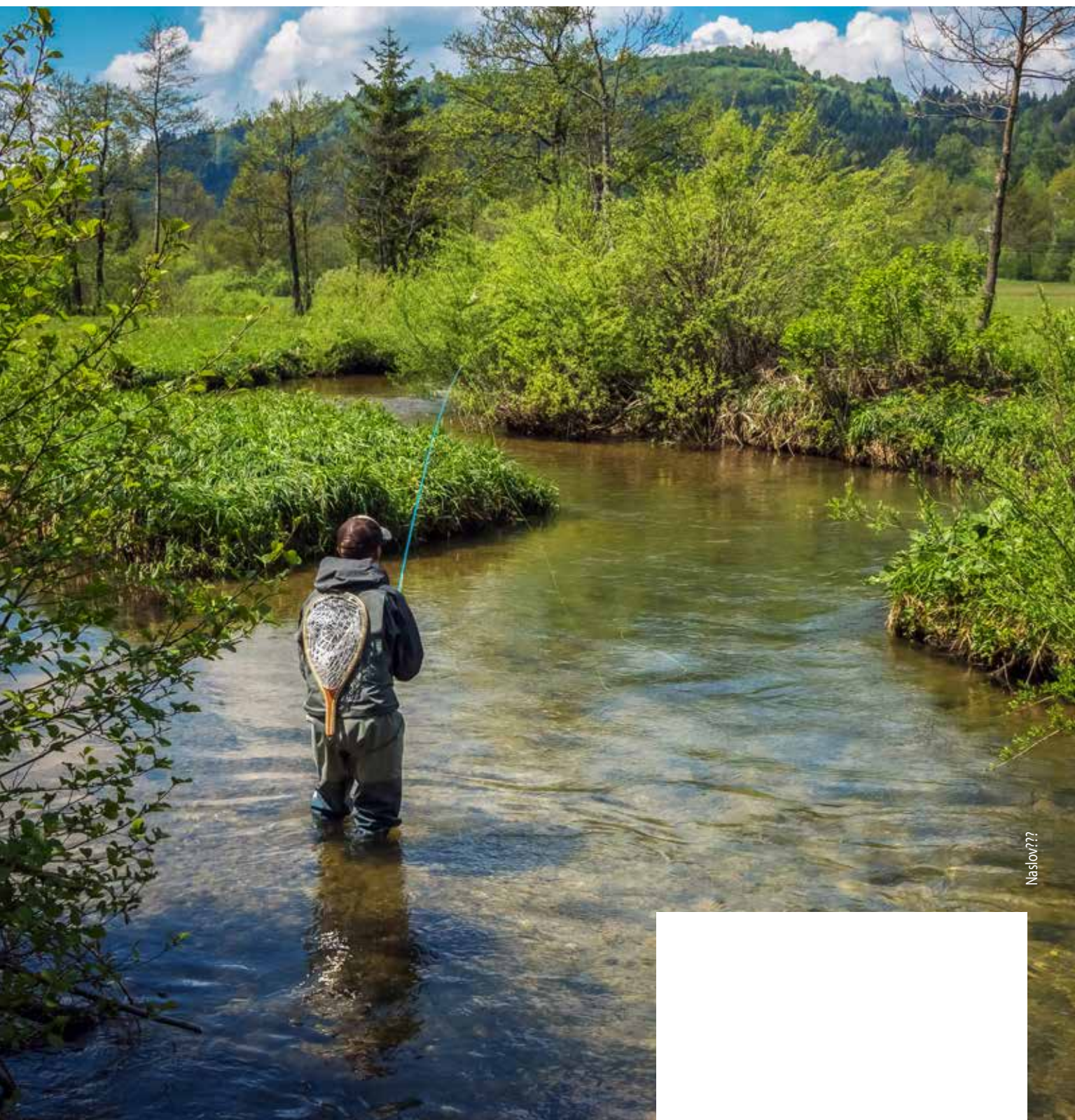


4

Ribič

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

LETO 2022
LETNIK LXXXI
ISSN 0350-4573



Naslov???



VABLJENI NA RIBOLOV, NA 12. MEDNARODNI SEJEM LOVSTVA IN RIBIŠTVA V GORNJO RADGONO OD 8. DO 10. APRILA 2022!

Sejmišče Pomurskega sejma bo od petka 8. do nedelje 10. aprila srečevališče ribičev, lovcev, ljubiteljev narave in trajnostnega turizma. Družil jih bo največji sejmski stanovski praznik na stičišču Slovenije, Avstrije, Hrvaške in Madžarske. Na ogled in v ugoden nakup bo pestra ponudba ribiške opreme, pribora, oblačil in obutve pa tudi vsega drugega, kar potrebujemo za odgovorno in zabavno druženje z naravo. Najpomembnejše ribiške, lovske, kinološke, gozdarske, turistične in naravovarstvene organizacije na čelu z Ribiško in Lovsko zvezo Slovenije bodo ponudile odgovore na vprašanje, kako preživeti in polno živeti z naravo.

Ribiška zveza Slovenije bo s svojimi 64-imi ribiškimi družinami predstavila svojo dejavnost, povezano z varovanjem voda in ribjega življa. V svoje vrste želijo povabiti čim več ljubiteljev ribolova in neokrnjenega vodnega bogastva ter predstaviti ugodnosti, ki jih prinaša članstvo v eni od ribiških družin. Poudarek sejmske razstave bo na ribolovu krapovcev in plenilk, kot tudi ostalih možnosti športnega ribolova na naših rekah in jezerih. Obiskovalcem bodo na voljo zloženke s podatki o slovenskih ribolovnih vodah pa tudi nova brošura o ribolovu krapovcev in rib plenilk. Mlade ribiče bodo povabili k sodelovanju na razpisu za 27. tabor mladih muharjev 2022, ki bo v začetku maja v Osilnici ob Kolpi.

Ribiška družina Gornja Radgona bo predstavila gospodarjenje z dodeljenimi ribolovnimi vodami, svoje ribiške podružnice, članstvo in podmladek – mlade ribiče.

Zveza društev **Moja Mura** bo predstavila svoja prizadevanja za obvarovanje reke Mure in sonaravni razvoj krajev vzdolž nje.

V sklopu projekta **Slovenski ribiški produkt**, ki ga izvaja **Center za promocijo in pospeševanje športnega ribolova in ribiškega turizma – Racoon d.o.o.**, bodo prikazane inovativne zamisli s področja ribištva. Poudarek bo na domačem znanju in dosežkih, ki spodbujajo trajnostno rabo naših naravnih virov, samooskrbo, razvoj turistične ponudbe, gospodarsko rast in prepoznavnost Slovenije v svetu.

Obiskovalci si bodo lahko ogledali **filme o turistični in ribolovni ponudbi** Občine Gornja Radgona ter film **o ribolovu soma v Posavju** avtorja Staneta Omerzuja, Racoon d.o.o.

V nedeljo, 10. aprila bo na sporedu težko pričakovano in vedno odlično obiskano in okusno **Tekmovanje v kuhanju ribje čorbe**.

Tako lovce kot tudi ribiče bodo povezovali tudi drugi stanovski, družabni, tekmovalni in kulinarčni dogodki.

Sobota bo postregla s Slovenskim lovskim dnem z zanimivimi strokovnimi predavanji in aktualno tematiko.

V nedeljo bo potekalo Državno prvenstvo v oponašanju jelenjega rukanja ter ob tekmovalni ribji čorbi še tekmovalno v kuhanju lovskega golaža. Podeljena bodo priznanja najboljšim kuharjem, avtorjem najboljših divjačinskih salam ter Zlate plakete Slovenski ribiški produkt. Vse dni sejma se bodo vrstili nastopi lovskih regij in lovskih pevskih zborov.

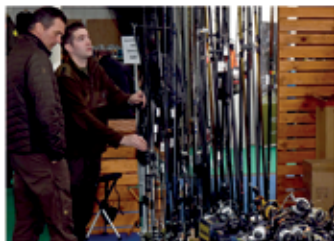
Sočasno bo skrb za naravno dediščino poosebljal 6. Mednarodni sejem aktivnosti in oddiha v naravi **NATURO**, varovanju tehnične dediščine pa bo posvečena **Mednarodna razstava starodobnikov AVTO-MOTO KLASIKA**.

Da bo sejem še posebej brezskrben in doživet, priporočamo skupinski obisk s turistično agencijo SLO Tours.

Več informacij na info@slo-tours.si ali 031 244 111.

Podrobnejše informacije: Jana Dimec, projektni vodja sejma LOV, telefon: 02 5642 108, e-pošta: jana.dimec@pomurski-sejem.si

Vljudno vabljeni!



RIBIČ

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

Ribič je z odločbo Ministrstva za kulturo, št. 61510-42/2014/3, izdano 16. 5. 2014, vpisan v razvid medijev pod zaporedno številko 1880.

ISSN 0350-4573
UDK 632

Izdaja
Ribiška zveza Slovenije,
1001 Ljubljana, p. p. 2974.
Izhaja vsak prvi teden v mesecu, razen števil
1-2 in 7-8, ki so združene.

Uredništvo in uprava:
Tržaška cesta 134
1000 Ljubljana

Telefon:
uredništvo: (01) 256 12 97
tajništvo: (01) 256 12 94
041 738 849
telefaks: (01) 256 12 95
www.ribiska-zveza.si

NASLOVI ELEKTRONSKE POŠTE
RIBIŠKE ZVEZE SLOVENIJE:

Ribiška zveza Slovenije
info.rzs@ribiska-zveza.si

sekretar RZS
sekretar.rzs@ribiska-zveza.si

tajništvo RZS
tajništvo.rzs@ribiska-zveza.si

računovodstvo RZS
racunovodstvo.rzs@ribiska-zveza.si

uredništvo glasila Ribič
glasiloric.rzs@ribiska-zveza.si

Transakcijski račun:
02010-0017838266

UREDNIŠTVO:
Odgovorna urednica:
Nuška Božičnik

UREDNIŠKI ODBOR:
predsednik:
Igor Kloboves

člani:
Egon Dolenc, Drago Ornik,
Boštjan P. Zagožen, Peter Weibl

ČASOPISNI SVET:
člani:
dr. Jože Ocvirk,
dr. Božidar Voljč

Lektoriranje:
Alenka Ličen

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost se od glasila obračunava davek na dodano vrednost.

Naklada: 11.000 izvodov

Priprava za tisk in tisk:
Tiskarna SCHWARZ PRINT, d. o. o.

Vsebina

AKTUALNO

Nova brošura ribolov krapovcev in plenilk v Sloveniji	
<i>Borut Jerše</i>	94
Povprašali smo jih	
<i>Strokovna služba RZS</i>	85

RIBOLOV

Ko vse ostalo zataji: »zig rig«	
<i>Niko Hari</i>	87
Vijačenje na postrvi	
<i>Igor Miličič</i>	89
Z vetrom	
<i>Jure Ušeničnik</i>	91

POGOVOR

Ribiška družina jesenice z novo vizijo uspešna pri gospodarjenju	
<i>Borut Jerše</i>	95



OBVESTILA

Razpis XXVII. Tabora mladih muharjev Oslinca 2022	
<i>Marko Lipovž, prof., dr. Miroslav Žaberl</i>	98
Natečaj RZS za najboljšo ribiško fotografijo	
<i>Marko Krajnc, dr. Miroslav Žaberl</i>	99

ZASLUŽIJO SI NAŠO POZORNOST

Robert Hočevar je že tretje desetletje tajnik RD Kostanjevica na Krki	
<i>Jože Šmejc</i>	100

PREDSTAVITEV RIBIŠKIH DRUŽIN

Ribiška družina Ruše	
<i>Uredništvo</i>	102

REPORTAŽA

Ponovno v akciji	
<i>Salvatore Perrone</i>	105

RIBIŠKA PRIPOVED

»V'l'ka« voda	
<i>David Babič</i>	108

V SPOMIN

Ivan Simon	109
-------------------	-----

IZ RIBIŠKIH DRUŽIN

Delovna akcija ribiške družine Ilutomer	
<i>Jože Žerdin</i>	110
Največ ribiške sreče je imelciril ščavničar	
<i>Jože Žerdin</i>	110

ZNANJE IN IZKUŠNJE

Hranjenje pri krapolovu	
<i>Jože Žerdin</i>	111

MLADI RIBIČ

Mali Graben četrtič, petič ...	
<i>Blaž Dominik</i>	112

RIBIČI PIŠEJO

Naravi prijaznejša gradnja hidroenergetskih objektov	
<i>Milan Štraus</i>	114

MUHARSKI KOTIČEK

Tekmovalnost v muharjenju ne obeta nič dobrega	
<i>Tomaž Modic</i>	116
Muhe za začetek sezone	
<i>Rok Šparovec</i>	118

RIBIČI KUHAJO

Priprava toplotno obdelanih sladkovodnih rib	
<i>Borut Jerše</i>	119



V posameznih prispevkih izražena stališča ne predstavljajo nujno tudi stališč uredništva.

Obvestilo dopisnikom Ribiča

Dopisnike prosimo, da svoje prispevke pošiljajo na e-naslov:

glasiloric.rzs@ribiska-zveza.si.

Prispevke za glasilo Ribič je treba poslati uredništvu trideset (30) dni pred izidom, nujna obvestila pa dvajset (20) dni pred izidom.

Poslanih prispevkov ne vračamo, razen na avtorjevo željo. Izvirnike hranimo 15 dni od objave v glasilu.

Po sklepu predsedstva RZS z dne 18. oktobra 2003 ne honoriramo:

- pisem bralcev,
- kapitalnih ulovov,
- obvestil,
- poročil o delu strokovnih delovnih teles RZS.

Nenaročene prispevke bomo objavljali skladno z razpoložljivim prostorom in njihovo aktualnostjo. Da bi se izognili neobjavam, občasnim dopisnikom svetujemo predhodni posvet z odgovornim urednikom, da bi skladno s programsko zasnovo zagotovili tematsko uravnoteženost vsebine Ribiča.

Uredništvo

NOVA BROŠURA RIBOLOV KRAPOVCEV IN PLENILK V SLOVENIJI

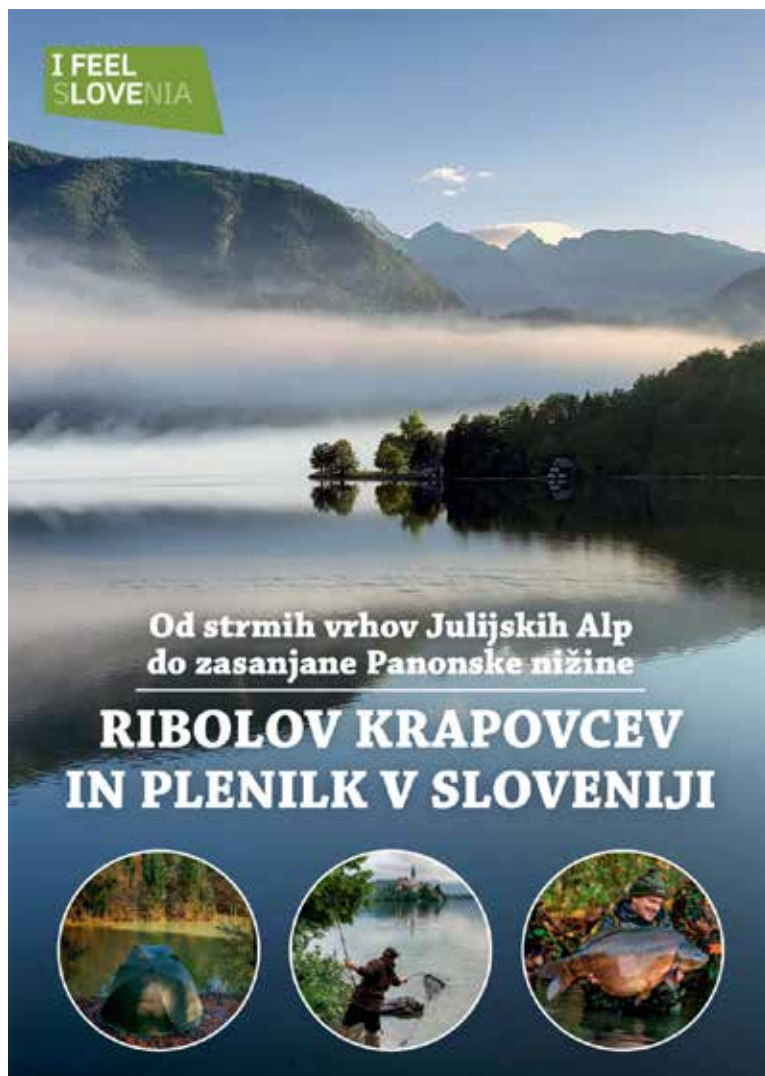
Leta 2006 smo na Ribiški zvezi Slovenije skupaj s Slovensko turistično organizacijo in Zavodom za ribištvo Slovenije pripravili prvo promocijsko brošuro *Ribolov na rekah in jezerih v Sloveniji*. Tej je nato leta 2008 sledila še druga - *Muharjenje v Sloveniji*. Obe brošuri sta bili izdani v slovenščini, angleščini, nemščini, francoščini in italijanščini. Naleteli sta na izreden odziv, predvsem na sejmišnih v tujini. Veliko sta prispevali k uspešni promociji našega sladkovodnega ribištva, predvsem v tujini. Brošure smo delili tako na specializiranih ribiških sejmišnih kot – preko STO – tudi na tujih turističnih sejmišnih. Kljub visoki nakladi sta v celoti pošli. Zato smo skupaj z obema partnerjema pripravili novo, dopolnjeno izdajo brošure *Muharjenje v Sloveniji*. Brošura je bila nared konec leta 2015, pripravljena pa je bila v petih jezikih: slovenščini, angleščini, nemščini, francoščini in italijanščini, v skupni nakladi 40.000 izvodov. Brošura je nudila popoln pregled muharjenja v Sloveniji.

Namesto splošne brošure *Ribolov na rekah in jezerih v Sloveniji* pa smo se odločili, da začnemo s pripravo nove promocijske brošure: *Ribolov krapovcev in plenilk na rekah in jezerih Slovenije*. Ta naj bi podrobno predstavila možnosti ribolova obeh ribjih vrst na rekah in jezerih Slovenije. V preteklosti je bila zapostavljena tudi promocija tako ribolova krapovcev kot plenilk, kljub temu da Slovenija nudi izredne pogoje ribolova tudi za te vrste rib.

Brošuro je izdala Ribiška zveza Slovenije v sodelovanju z ribiškimi družinami in Zavodom za ribištvo Slovenije, kjer lahko ribiči uspešno lovijo krapovce in plenilke. V uvodu so predstavljeni: Slovenija kot zanimiva ribolovna destinacija, ribolov ter ribolovno pomembnejši predstavniki krapovcev, plenilk in nekaterih drugih vrst sladkovodnih rib v Sloveniji. V nadaljevanju so podrobno predstavljeni: ribolovni revirji, upravljavci ter možnosti nakupa ribolovnih dovolilnic.

Urednik in avtor besedila nove brošure je Jure Ušeničnik Schifferstein. Imenovan je bil uredniški odbor v naslednji sestavi: Borut Jerše, Marko Krajnc in Igor Miličič, pripravo brošure pa je s strani RZS koordinirala komisija za promocijske aktivnosti pod vodstvom Marka Krajncja. V prvi fazi bo brošura tiskana v slovenščini in angleščini, v prihodnosti pa načrtujemo tudi prevode v nemščino, francoščino in italijanščino. Kljub temu da tokrat STO pri pripravi ni neposredno sodelovala, smo se z njimi dogovorili, da jo bodo delili tudi na vseh turističnih sejmišnih v tujini, kjer bo Slovenija sodelovala. Uradna predstavitev brošure bo na Mednarodnem sejmu lovstva in ribištva v Gornji Radgoni 8. aprila.

Borut Jerše



POVPRAŠALI SMO JIH

Če kdaj, je predvolilni čas pravi trenutek, da politične stranke povprašamo o poznavanju ribištva, o pomembnih naravovarstvenih temah (posegi v vodotoke, pregrevanje, poplave, onesnaženost ...), o pereči temi HE, koliko poznajo delo nevladnih organizacij in navsezadnje, ali sploh poznajo delo Ribiške zveze Slovenije.

RZS je vprašalnik poslala šestnajstim parlamentarnim in neparlamentarnim strankam. Izmed vseh je le peščica pravočasno poslala odgovore. Zbrali smo nekaj izsekov, celotne odgovore in odgovore tistih, ki jih v članku nismo zajeli, si lahko preberete na spletni strani Ribiške zveze: <http://www.ribiska-zveza.si/>.

Odgovorili so Levica, Slovenska nacionalna stranka (SNS), Naša dežela, Lista Marjana Šarca (LMŠ) in Socialni demokrati (SD).

Glavni implementacijski načrt Evropske vodne direktive v Sloveniji predstavlja načrt upravljanja voda (NUV). Uradniki, stroka in javnost ugotavljamo, da velika večina ukrepov ni bila izvedena, ker NUV ni bil sprejet kot obvezujoč dokument niti Slovenija za njegovo izvajanje ni zagotovila sredstev. Posledice so nadaljevanje regulacij naših rek, kar izrazito poslabšuje habitate za vodne organizme. Kako konkretno nameravate izpolniti zaveze Slovenije, ki izhajajo iz Vodne Direktive v roku, ki je določen?

Levica meni, da je pomembno, da v Sloveniji izboljšamo kakovost načrtovanja strateških načrtov in programov. Ponovno bi bilo treba uvesti predhodna vrednotenja, s katerimi bi ugotavljali, ali so predpostavke, na podlagi katerih se načrtuje, pravilne. Pravilno je treba ovrednotiti, ali obstajajo nosilci izvedbe ukrepov in ali so za izvedbo zainteresirani. Slovenska nacionalna stranka bo glede na neustrezno regulacijo rek in slabšanja habitatov takoj po volitvah zahtevala implementacijo direktive. Naša dežela poudarja, da je treba zaveze, ki jih RZS omenja, uskladiti z ukrepi iz načrta Evropske vodne direktive ter temu primerno prilagoditi Zakon o vodah ter ga nadgraditi z novimi ukrepi in določiti obveznost izvajanja. Bodoča Vlada RS bo morala – v sodelovanju s pristojnimi ministrstvi, njihovimi strokovnimi organi (Zavodom za ribištvo RS, Zavodom za varstvo narave, Direkcijo za vode in nevladnimi organizacijami v javnem interesu (RZS, ribiške družine)) ter na podlagi strokovnih ocen in ob ugotavljanju dejanskega stanja v naravi (monitoring) – pripraviti in formalizirati ustrezne ukrepe, zagotoviti sredstva za njihovo izvajanje, nosilce, roke in nadzor. Stranka LMŠ zagovarja implementacijo EU direktiv in njenih sprememb v slovensko zakonodajo in če bodo del vlade, bodo poskrbeli za implementacijo direktiv. SD se v programu zavzema, da morajo biti vsi strateški in operativni dokumenti ustrezno načrtovani in ovrednoteni.

Kako ocenjujete prakso izvajanja posegov v vodotoke v času od osamosvojitve Slovenije (ustrezna/neustrezna) in ali jo je treba spremeniti in na katerih področjih?

Levica prakso ocenjuje negativno. Menijo, da namesto da bi poiskali odgovore na vprašanje, kam sploh lahko poseg umestimo, posege vsiljujejo, opravičujejo in na koncu verižijo zaradi partikularnih interesov, katerih rezultat so vodotoki, katerih stanje je daleč od naravnega.

Negativnemu mnenju se pridružuje tudi Slovenska nacionalna stranka, ki prav tako meni, da so posegi slabi in škodljivi in bo zato po volitvah treba upoštevati stališča iz evropske vodne direktive. Naša dežela navaja, da so bili ti posegi v vodotoke bolj stihijski ter so temeljili na razpoložljivih sredstvih in volji

lokalnih politikov, željah posameznikov ali določenih skupnosti. Pri tem pa so se bolj malo upoštevale posledice teh ravnanj za življenje v teh vodah. Treba je povečati inšpekcijski nadzor pri izdaji dovoljenj, povečati vlogo Zavoda za ribištvo, Direkcije za vode, ribiških družin, ribiških čuvajev, organizirati čim več posvetov, ozaveščati. SD meni, da je treba poostri nadzor nad izvajanjem posegov, poostri in povečati sam monitoring teh posegov oz. posledic, ki nastanejo zaradi posegov, ter relevantne deležnike aktivno vključiti v načrtovanje in izvajanje posegov. Za LMŠ težavo predstavlja podeljevanje koncesij za upravljanje z vodami, saj po njihovi oceni niso bile podeljene lokalnim pravnim osebam oziroma koncesionarjem.

Ali se vam zdi prav, da se planiranje, izvajanje in kontrola vodnogospodarskih del vedno bolj koncentrirata na vedno manjše število skrbno izbranih institucij, oseb in izvajalcev?

Levici se zdi zaskrbljujoče, saj taka praksa lahko predstavlja večje korupcijsko tveganje. Drugi vidik ozkega kroga izbranih je nezmožnost preskoka v dojemanju narave kot nečesa, česar ne rabimo obvladovati. To šibi prizadevanja za renaturacijo čim večjega števila vodnih teles. Slovenska nacionalna stranka deli mnenje z Levico. Naša dežela dodaja, da je za planiranje, izvajanje in nadzor nujno potrebno, da to izvajajo strokovne službe s kompetentnimi kadrom. SD bi pri načrtovanju vključila relevantne deležnike ter poskrbela za učinkovito komunikacijo in okrepila medsebojno sodelovanje znotraj sektorjev in s strokovno javnostjo. LMŠ se sklicuje na koncesije, ki jih je treba ponovno preveriti, oceniti, da planiranje, izvajanje in kontrolo izvajajo tisti, ki poznajo vodnogospodarska dela na posameznem vodnem viru.

Ali poznate vodno problematiko v Sloveniji (suše, pregrevanje, poplave, izguba biotske pestrosti, podtalnice, pitne vode) in kako bi te na videz medsebojno izključujoče dejavnike uskladili? Ali imate glede upravljanja in zaščite voda izdelan načrt usmeritve v smeri trajnostne rabe površinskih voda?

Levica kot načrt navaja povečanje zadrževalnega časa vode na prispevnih površinah vodotokov. Treba je polniti rezervoar podtalnice, ki bo vodno zlato prihodnosti, zagotoviti razlivanje površine, ki bodo ublažile hudourniški značaj naših bodočih vodotokov. Slovenska nacionalna stranka navaja, da bi načrt usmeritve za trajnostno rabo voda moral upoštevati tudi gradnjo novih hidrocentral, s čimer bi se dvignil nivo podtalnice (Mura). Naši deželi je vodna problematika zelo poznana. S preudarno, strokovno in modro politiko na področju varovanja voda je treba doseči stanje, da bodo pojavi (obilna deževja, suša, pregrevanje) kar najmanj vplivali na kakovost naših voda in življenja v njih. SD meni, da mora načrtovanje trajnostne rabe in varstva voda temeljiti na principu varovanja vodnih ekosistemov na nivoju povodij. Z ukrepi prostorskega načrtovanja je treba ohranjati vodni prostor in močvirja kot razlivanje površine za poplave in s tem ohranjati vodni režim, ki zagotavlja zadostno količino vode tudi v sušnih obdobjih in hkrati tudi za ohranjanje vodnih ekosistemov. Treba je prenehati s politiko klasične gradnje protipoplavnih objektov, treba je upoštevati vodni prostor in s prostorskimi plani preprečiti gradnjo objektov na poplavnih

območjih. Kot navaja LMŠ, moramo pot pitne vode od izvira do kozarca zagotavljati neprofitno po javnih vodovodih, ki so redno vzdrževani, kakovost vode pa nadzorovana. Tako navaja LMŠ. V naslednjih letih se bodo spoprijeli z izzivi dolgoročnega ohranjanja in zaščite voda, spodbujanje naložb v infrastrukturo kanalizacijskih sistemov meteoritnih in odpadnih voda.

Kako nameravate nasloviti onesnaženje vseh voda (rek, jezer, podtalnice ...) z mikroplastiko? Ribiči tudi pogosto opažamo, da so najrazličnejši gradbeni in celo nevarni odpadki odvrženi bodisi na brežine bodisi neposredno v vodotoke. Kakšne aktivnosti bi vaša stranka uvedla za trajnejšo rešitev problematike divjih odlagališč?

Strinjajo se, da je mikroplastika težava, ki ji treba nameniti veliko časa ter bo pomembno vplivala na naša življenja in okolje. Levica zagovarja načelo, naj onesnaževalec plača, pridobljena sredstva pa bi namenili za izboljšanje upravljanja z odpadki. Slovenska nacionalna stranka bi vajeti predala inšpekcijskim službam, ki bi morale delovati v skladu s svojimi usmeritvami, preverjati, loviti kršitelje in jih predati pristojnim organom. Inšpekcijskemu nadzoru nad vsemi oblikami onesnaževanja voda je naklonjena tudi Naša dežela. Predvsem nad industrijskimi izpusti in ostalimi emisijami, ki se stekajo v vodotoke. Obenem je treba vzpostaviti tudi pogoje za učinkovitejšo delo ribiških čuvajev in naravovarstvenih nadzornikov. Treba je poenostaviti postopke kaznovanja in zvišati kazni (glede divjih odlagališč). Pomembno je tudi izobraževanje in osveščanje lokalnih skupnosti, organizacija čistilnih akcij. SD je bila sopodpisnik zakona, ki je prepovedal plastične izdelke za enkratno uporabo. LMŠ deli mnenje, da morajo vse odplake končati na čistilnih napravah, prav tako je treba problematiko divjih odlagališč vključiti v izobraževalni proces, zoper kršiteljev pa ustrezno ukrepati.

Kam uvrščate hidroenergetske objekte glede stanja in kvalitete podtalnice, turizma, biodivezitet, poplavne varnosti in ogljičnega odtisa (izpustov metana zaradi procesov razpadanja organskih snovi v mulju) in ali je za vas gradnja hidroelektrarn na območju Srednje Save, ki je zaščiten območje Natura 2000 kot glavni habitat sulca, največje postrvje vrste pri nas, sprejemljivo?

Jezovi in akumulacijska zbirališča so tudi ekološki problem, saj pri njih prihaja do zamuljenosti intersticijskega prostora. Zamuljenost pa prekinja napajanje podtalnice z vodo iz vodotoka. V mulju se lahko nalagajo različne strupene snovi. Če reka toksine razredči in ponese do morja, jih hidroenergetski objekti obdržijo v nam bližnjem okolju. V Levici gradnji novih HE (tudi na Srednji Savi) nasprotujejo. Slovenska nacionalna stranka pa navaja, da so hidroenergetski objekti življenjskega pomena, gradijo pa naj se v skladu z varovanjem naravnega okolja. Naša dežela bi iskala širši družbeni konsenz in kompromis glede koriščenja obnovljivih virov energije, predvsem vodnih virov. Prav tako bi, po navajanju LMŠ, morala biti skrb za ribje poti in ostale živali načrtovana pred samo gradnjo HE. SD se zavedajo, da je varovanje voda in vodnih ekosistemov povezano z zmanjševanjem porabe vode, električne energije (uvedba električnih avtomobilov, toplotnih črpalk) in rabo vode za namakanje. Zmanjševanje vodnega odtisa v vseh sektorjih bo z vidika vedno večjih podnebnih sprememb kmalu postal eden glavnih ukrepov trajnostne rabe vode in vodnih ekosistemov.

Ribiči pri svojem delu ugotavljamo, da je področje delovanja malih hidroelektrarn (mHE) neurejeno. Pogosto prihaja do sistemskega prekomernega odzemanja vodnih količin s hudimi posledicami za ribe in druge vodne organizme, monitoring poteka sporadično, inšpekcijska služba je preobremenjena. Kakšno je vaše stališče do mHE in kako nameravate zmanjšati njihov vpliv na življenjske prostore rib in drugih vodnih organizmov?

Levica navaja, da je vpliv ene velike HE manjši od vpliva več mHE. Manjše pomenijo več pregrad, večjo fragmentiranost in

manjše populacije. Določanje dovoljenih odstopanj (izjem) je tisto, kar povzroča poslabšanje vodnega okolja. To prakso je treba ukiniti. Na že obstoječih objektih je treba vpeljati nadzor v realnem času preko stalnega merjenja pretoka vodotoka in količine odvzete vode. Vpliv mHE bi se lahko načeloma zmanjšal tudi z izgradnjo prehodov za vodne organizme na starejših mHE, ki jih še nimajo. A pri tem bi zakonodajni okvir prilagodili tako, da bi se o prehodnosti mHE odločalo glede na prisotnost invazivnih tujerodnih vrst pod pregrado. Soška postrv bi brez barier izumrla. Slovenska nacionalna stranka meni, da je delovanje mHE prepuščeno stihiji. Življenjski habitat pri vprašanju malih hidroelektrarn se žal ne upošteva. V Naši deželi zagovarjajo zagotovitev učinkovitega nadzora in postopkov inšpekcijskih služb. Vsa odstopanja bi ostro kaznovali, postrili bi tudi nadzor nad izdajanjem obratovalnih dovoljenj. Zmanjšanje vpliva mHE na življenjski prostor rib je možno le ob zaostritvi pogojev za njihovo izgradnjo in delovanje ter izvajanje ustreznega nadzora. HE morajo delati skladno z dovoljenjem ARSO, upoštevaje okoljske faktorje/stanje ter ne smejo povzročati preobremenitve na površinske vode in ekosisteme. Vzpostavitev učinkovitega neposrednega naravovarstvenega nadzora je del programa SD. Inšpektorat mora biti usposobljen za opravljanje učinkovitega nadzora na terenu, kar pomeni tudi povečanje sposobnosti za izvajanje vseh nalog z okrepitevijo tistih področij organizacije okoljske politike, kjer ni dovolj kadrov. LMŠ odgovarja, da so lahko MHE koristne in ekonomsko zanimive, vendar se morajo graditi z upoštevanjem vseh dejavnikov, vsekakor mora biti primeren sorazmeren delež pretoka vode, namenjen ribam in vodnim organizmom v strugi.

Ribiške družine, ki upravljajo z ribjim življenjem v stoječih vodah, se srečujejo z zahtevo Direkcije RS za vode po plačevanju vodnega povračila, čeprav državi že plačujejo zahtevano dajatev – koncesijo za ribiško upravljanje na taistih vodah. Ali bi podprli prizadevanja RZS za zakonsko ureditev tega problema, saj ribiči nasprotujemo plačevanju dvojnih dajatev za isto vodno površino?

Naša dežela podpira RZS za dokončno pravno ureditev tega problema in sistemsko ureditev na tem področju, ki posameznih ribiških družin ne bo dodatno obremenjevala. Slovenska nacionalna stranka se mnenju pridružuje, Levica pa meni, da gre tu za dve različni dajatvi in se glede upravičenosti plačevanja ter morebitne oprostitve ne morejo opredeliti. LMŠ se pridružuje stališču RZS, SD so prav tako pripravljeni na dialog z deležniki, ki jih problematika zadeva.

Kako nameravate zagotoviti vključevanje in upoštevanje nevladnih organizacij, kot je RZS, v postopke načrtovanja in odločanja o pristopih in izvajanju urejanja vodotokov, v smislu zagotavljanja habitatov domorodnih vrst rib?

Vse tri stranke bi nevladne organizacije vključile v postopke, v DZ bi pri razpravah o vodotokih in življenju v njih povabili tudi RZS. Prav tako je treba v postopke vključiti tudi ribiške družine, predvsem v postopke pri izdajanju dovoljenja za različne posege v vodotok, izboljšati komunikacijo med vsemi deležniki znotraj ohranjanja narave ter okrepiti sodelovanje z nevladnimi organizacijami.

Ali poznate delo ribiških družin v praksi na terenu in kako ga ocenjujete?

Ribiške družine vidijo kot enega pomembnejših upravljavcev sistema voda v Sloveniji. Njihovo delo ocenjujejo kot zadovoljivo. RD so nujne za gospodarjenje z vodami, ohranjanje ribjih vrst, habitatov, brežin, vzgojo mladih ribičev, razvijanje športnega ribolova, ohranjanje tradicije ribolova in družabnega življenja.

Strokovna služba RZS

KO VSE OSTALO ZATAJI: »ZIG RIG«

Kraparskim puristom moj zapis v tokratni številki Ribiča ne bo všeč, govora bo namreč o tehniki ribolova v srednjih in zgornjih slojih vode, t. i. »zig rig«. Eden izmed najbolj kontroverznih načinov ribolova na krapa pri nas buri duhove tako pri ribičih kakor tudi pri ribiških družinah, saj je ta tehnika na nekaterih najbolj znanih slovenskih kraparskih vodah celo prepovedana. V kraparsko bolj »naprednih« deželah, med katere gotovo sodi Velika Britanija, tehnika »ziganja« ne pomeni nič nenavadnega. Lahko celo trdimo, da ziganje sodi med osnovne veščine modernega britanskega kraparja, medtem ko je tehnika »zig rig« na naših tleh deležna dvomov in stigmatizacije.

Nikoli nisem razumel tistih kraparjev, ki so mi vestno zatrjevali, da je edini takorekoč »pravilen« način ribolova na krapa z obtežilnikom tak, pri katerem je vaba na tleh. »Rajši ne ulovim krapa, kakor da ga dobim na zig,« je le ena izmed izjav, ki sem jih večkrat slišal od stanovskih kolegov. Ne morem dovolj poudariti, kako zelo se s takimi trditvami in miselnostjo ne strinjam. Krap namreč večino svojega življenja prebije v srednjih slojih vode, kar pomeni, da je okno priložnosti za ulov, ko se krap dejansko prehranjuje na dnu, izjemno ozko. Logični sklep vsakega kraparja bi torej moral biti, da takrat ko predvideva krapovo prehranjevanje, lovi na dnu, v vseh ostalih scenarijih pa bi se torej moral odločiti za drugačno taktiko.

se obračam k metodi »sloppy spod«, ki jo bom podrobno opisal v nadaljevanju, v hladnejših obdobjih pa s pomočjo »zigov« iščem ribo (krapom sledim po jezeru) in globine, kjer naj bi se žival nahajala.

Učinkovita in varna uporaba

Čeprav se z »zig skepto« pri nas ne strinjam, razumem predvsem pomisleke glede varnosti rib in bojazen pred zlorabo te metode s strani neizkušenih kraparjev. Predvsem slednje lahko zaradi ogromnega števila prijemov na pravi dan uporaba taktike premami takrat, ko to ni varno za ribo. Govorim predvsem o situacijah, ko je ribič sam in zaradi dolžine predvrvice brez pomoči ne more ali ne zna varno zajeti ribe v podmetalko. Potem so tu še primeri, ko neizkušeni ribiči krapa



Morda »sloppy spod« ni najboljša metoda za največje ribe, vendar na pravi dan poskrbi za največ prijemov.



Dvojni prijemi niso redkost; ravno zato je pomembno, da ne lovite sami, kadar »zigate«.

Anatomija »zig riga«

Sestava naveze je sila enostavna, zato o njej ne bom izgubljal preveč besed. Običajno navezo z lasom (vozel brez vozla) preuredite tako, da jo podaljšate. Dolžino naveze odštejete od točne globine mesta, kjer lovite, to pa vam pove, v katerem vodnem sloju točno se vaša vaba nahaja. Poleg spremembe dolžine predvrvice je treba zamenjati tudi material, iz katerega je naveza sestavljena: namesto pletene predvrvice boste uporabili laks, še najraje fluorokarbonsko. Sam uporabljam fluorokarbon, debeline 0.30 mm. Številni proizvajalci so se domislili posebnih trnkov, primernih za ribolov na površini in srednjih slojih vode, ki so nekoliko lažji od običajnih, vendar boste želeni učinek dosegli tudi z običajnim trnkem, ki je manjše dimenzije. Verjetno mi ni treba posebej poudarjati, da je za učinek te naveze nujno uporabiti plavajoče vabe, kot so »pop-upi« in posebne penice za »zig rig.«

Za razliko od nekaterih mnenj, ki pravijo, da je »ziganje« poletna metoda, trdim, da se v srednjih slojih da odlično loviti v čisto vseh letnih časih, še posebej spomladi. Treba je prilagoditi le pristop: poleti

utrujajo na enak način kakor s konvencionalnimi navezami. Treba se je namreč zavedati, da je v primeru ribolova z »zig rigi« ribo treba utrujati z veliko več občutka kakor ponavadi. Tako večkrat pride do trganj navez, ki ostanejo v krapovih gobcih, dokler se jih nekako ne rešijo ali pa so ponovno ulovljeni.

Za varno in učinkovito uporabo »zigov« je treba slediti nekaj osnovnim načelom, ki veljajo ne glede na izkušnje ribiča in njegovo raven sposobnosti:

- Uporaba t. i. »anti tangle« tube (ki preprečuje nadležno *faclanje*) je ključna za to, da med izmetom »ziga« le-ta potuje stran od uteži, to pa zmanjša možnosti za zaplet naveze med metom, ki je pri tej tehniki veliko bolj pogost kakor pri ostalih.
- Za izmet najdaljših navez lahko uporabite »zig magnet« ali navezo enostavno položite na gladko podlago.
- Laks mora biti izjemno napet, tako boste na indikatorjih prijema takoj opazili dogajanje. Med trenutkom, ko krap pobere vašo vabo, in trenutkom, ko zaznate prijem, zaradi dolžine predvrvice mine veliko več časa kot ponavadi. Napete vrvice kar se da zmanjšajo časovni raz-



Za prvi prijem so bile potrebne vsega skupaj tri rakete.



Krap večino dneva preživi v srednjih slojih vode, ravno zato je »zig rig« tako dobra taktika. (Vir: splet/Anglingdirect)

korak med prijemom in zaznavanjem, prav tako pa boste takoj zaznali prijeme, kadar bo krap potoval proti vam (ne odvija laksa s kolesca).

- Zavore na rolah naj bodo relativno zategnjene.
- Ribolov v paru, predvsem pri daljših navezah, bi moral biti stalna praksa.
- Za borbo s krapom si vzemite čas, bolj fina je predvrstica, bolj nežni morate biti med utrujanjem.
- Ribolov med vodnimi ovirami je s to tehniko nesmiseln.
- Las naj bo čim krajši, vaba pa čim bližje trnku, nekateri proizvajalci so na trg že lansirali tudi pripomočke, s katerimi lahko »zig« penico ali »pop-up« pritrdite neposredno na trnek.

Pot do prijema

Pri »ziganju« morate poleg lokacije krapa v jezeru ugotoviti tudi vodni sloj, v katerem se nahaja, oziroma globino, na kateri je večina ribe v določenem obdobju. Zato je smotno obe palici loviti s tehniko »zig rig.« Večina tistih, ki to metodo preizkušajo, se zaradi različnih dvomov »zigom« ne prepustijo v popolnosti. Tak ribolov večkrat ni izvajen na pravi globini ali lokaciji, zato ne obrodi sadov, neuspeh pa se pripiše metodi, vabi, palici, skratka vsemu ostalemu, razen ribiču, ki je roko na srce v največ primerih »kriv« za neuspeh.

Kadar »zigamo«, je torej priporočljiv ribolov, ki je tej tehniki popolnoma predan. Izjemnega pomena je iskanje pravilne globine, se pravi pogosta menjava dolžin navez skozi potek ribolova, dokler ni prijema. Enako kot z dolžinami navez moramo delati tudi z barvami vab, ki so pri »zigih« najpomembnejše. Izbira barve vabe naj bo odvisna od globine, moči sončne svetlobe, kalnosti vode in številnih drugih dejavnikov. Sam se največkrat obrnem h kombinaciji s črno barvo. Kadar krap namreč priplava do trnka z vabo iz globin, črna barva kar najbolj izstopa zaradi kontrasta (še posebej če je vreme sončno, prav tako pa je učinek enak ponoči, ko je jasno in ob polni luni). Na koncu lasu za



Hranjenje z razredčeno hrano je lahko umazano in mučno.

vabo dodam veliko bolj kričeče barve, saj se te kar najbolj razlikujejo od okolice, če krap do »ziga« priplava iz površine. Ne škodi niti uporaba aromatikov, ki gotovo prepričajo kakšnega krapa več k prijemu.

Pristop hranjenja z razredčeno hrano (t.i. »sloppy spod«)

Ta način ribolova v srednjih slojih vode je fizično veliko bolj zahteven od prej opisanega. Ribič pri tej različici »ziganja« čez naveze konstantno dodatno krmi, in sicer z izjemno razredčeno mešanico krme. Namen ribiča v tem primeru ni hranjenje ribe, ampak ustvarjanje izjemno atraktivnega območja okoli navez, v katerem se (če gre vse po načrtu) sproži tekmovalni instinkt krapov. Včasih ni boljšega načina ribolova, kot je ta. Prijemi se lahko vrstijo eden za drugim, krap pa ostanejo na območju dlje časa, kjer krožijo v oblaku dražljajev, čakajoč na nov »pok« rakete za krmljenje nad vodno gladino. Scenarij seveda ni vedno tako rožnat, vendar lahko ribič tudi pri pristopu »sloppy spod« srečo obrne v svojo korist. Prav tako je priporočljivo »zigati« z obema palicama, in to na različnih globinah. Mešanica za hranjenje je v nekaterih primerih lahko sila enostavna – praškasta hrana, ki ji je dodana večja količina vode, kar jo naredi zelo razredčeno (od tod tudi izraz »sloppy«). Sam pa se največkrat poslužim mešanice, ki mi omogoči atrakcijo vse od vodne gladine pa skoraj do dna. Taka mešanica do vab pritegne krape iz vseh slojev vode oz. bolje povedano: oblak atrakcije – zaradi sestave prehrabne mešanice – pride tudi do krajših »zigov.«

Sestava mojega »sloppy spod miksa«:

praškasta hrana

- majhni peleti (6–8mm)

- konoplja (počasi tone skozi vodne sloje in oddaja olja)

- mleko, ki oblak naredi nekoliko bolj intenzivnega

- različni aditivi, kot so lososovo olje in aromati

- voda.

Miselnost okoli »zigov«

Verjamem, da je tehnika, o kateri ste brali tokrat, razdvajajoča. Številne vode v Sloveniji in na Hrvaškem so bile zaradi intenzivne uporabe »zigov« primorane prepovedati to tehniko, predvsem iz razlogov, o katerih sem že govoril: neprimerna usposobljenost, neizkušenost in včasih tudi neprimerno psihofizično stanje ribiča za tako delikaten način ribolova. Kratkoročno je s spremembo pravil prišlo do pozitivnih učinkov, krapom je bilo narejene manj škode. Če pa se od situacije rahlo odmaknemo in vidimo celotno sliko, kaj hitro pridemo do sklepa, da te ribiške družine zdravijo simptom in ne bolezni. »Zlorabe« in neprimerne rabe »zigov« niso zakriville naveze, ampak ribiči, zato tudi prepoved dolgoročno nima smisla. Predvsem je ključno izobraževanje tistih kraparjev, ki »se nimajo kaj za naučiti«, da se torej krapom ne škodi tudi z drugimi tehnikami ribolova, tako pa se vzpostavi tudi dolgoročno blagostanje ribjega živeža v naših vodah.

Niko Hari

VIJAČENJE NA POSTRVI

Lov postrvi za marsikaterega ribiča predstavlja vrhunec športnega ribolova. Ravno vijačenje ponuja veliko ribiških užtkov pri ribolovu postrvi. Za vijačenje kot ribiško tehniko lahko rečemo, da od ribiča zahteva malo specializirane opreme in še manj dodatne prtljage, kot to zahteva beličarjenje s plovcem, talni ribolov ali muharjenje. Prav tako za vijačenje ni treba imeti posebnega pribora in izpiljenega znanja tehnike meta, kot to zahteva muharjenje. Zadosti je palica vijačnica za srednje lahko vijačenje, zmogljivo ribiško kolesce z visoko navijalno hitrostjo, nekaj umetnih vab – in že lahko lovimo. Lahkotnost gibanja, namenjenega iskanju tistih področij, kjer se po našem mnenju zadržujejo postrvi ali druge ribe plenilke, enostavno hranjenje vab in poznavanje najosnovnejših tehnik meta so verjetno tudi razlog, zakaj je vijačenje oz. njegove izpeljanke, kot je t. i. »urbani ribolov«, postalo priljubljeno med mladimi ribiči. Namen teh vrstic je ravno mladim ribičem na kratko prikazati osnove te ribiške tehnike.

Nabor vab za vijačenje na postrvi je izjemno pester. Predvsem pa moramo paziti, da lovimo z vabami dovoljene velikosti ali večjimi, kot je zapisano v ribolovnem režimu za revir, v katerem lovimo. Klasična vijačarska vaba za postrv je nedvomno srebrna upiravka z rdečimi pikami proizvajalca Mepps, velikosti št. 3. Danes imamo na voljo veliko število izpeljank in velikosti upiravk. Osnovno pravilo je, da poskušamo ustvariti kontrast med barvo krilca upiravke (in ostalih vab) in obarvanostjo vode, v kateri lovimo. Tako v ribolovu v zori, mraku ali v kalni vodi praviloma uporabimo krilce srebrne ali živopisne barve, v bistri vodi sredi sončnega dneva pa praviloma uporabimo krilce v barvi mesinga, bakra ali pa celo čisto črno obarvano krilce, okrašeno z rumenimi pikami. Kvaliteta upiravk se med proizvajalci razlikuje, kar občutimo predvsem pri hitrosti vodenja vabe. Pri kvalitetnejših upiravkah lahko navijamo ročico ribiškega kolesca tako počasi, da se krilce še ravno suče okoli osi, medtem ko moramo pri manj kvalitetnih hitrost navijanja bistveno povečati. Ravno prehitro gibanje upiravke je v mnogo primerih za postrvi in ostale plenilke odbijajoče.

Uspešna vaba je tudi blestivka – t. i. žlička, ki posnema neenakomerno gibanje ranjene ali bolne ribe, kar je za plenilke najboljši plen. Uporaba barv blestivk in načina vodenja je podobna kot pri upiravkah. Počasno vodenje da pogosto boljše rezultate kot prehitro. Pri blestivkah, ki so daljše in ožje, lahko uporabimo tehniko plahutanja (ang. *flutter*), ki je posebej uporabna v stoječih oz. počasi tekočih vodah. Blestivko po padcu v vodo pustimo, da prosto tone in se hkrati zaradi svoje oblike obrača okoli svoje osi. Vrvico moramo imeti vseskozi napeto, tako da imamo stalni kontakt z vabo, saj je prijem postrvi nenaden in če ga zamudimo, nove priložnosti skoraj nimamo več. Rabo silikonskih vab, kot so tvisterji in umetne ribe, pogosteje kot pri lovu postrvi vidimo pri lovu večjih rib plenilk, posebej pri ribolovu sulca. Njihove uporabnosti nikakor ne gre pozabiti, saj nam lahko ravno sprememba vab polepša ribolovni dan. Pazimo le, da uporabljamo silikonske vabe, ki so zadosti velike.

Pri vijačenju postrvi so v zadnjih letih na prvem mestu voblerji. Danes imamo na tržišču ribiške opreme veliko možnost izbire voblerjev najrazličnejših proizvajalcev, izdelanih bodisi iz balse bodisi iz umetnih mas. Glavno vodilo pri izbiri naj nam bo način gibanja voblerja skozi vodo, ne pa zgolj zveneče ime proizvajalca. Res pa je, da so voblerji, ki oddajajo več vibracij v vodo, zaradi načina svojega gibanja kvalitetnejši in zato praviloma tudi dražji. Najrazličnejše oblike in obarvanost posameznih vrst voblerjev nam, za razliko od kovinskih vab, omogočajo čim bolj približati se primerom ribjega drobiža, s katerimi se po večini prehranjujejo postrvi v določenem vodotoku. Pri vodenju voblerja imamo tudi veliko možnosti biti kreativni pri načinu njegovega vodenja. Poskusimo čim bolj oponašati nepravilno in sunkovito gibanje

bolne ali ranjene ribe, kar plenilca najbolj napelje k prijemu. Lahko sicer zgolj enakomerno navijamo ribiško kolesce in se vobler zaradi svojih hidrodinamičnih lastnosti že sam zadovoljivo giblje; ribiška praksa pa nam govori, da pri velikih in previdnih postrvih »vžge« ravno neenakomerno gibanje z občasnimi postanki. Pomembna omejitev voblerjev, ki jo mora upoštevati vsak ribič, je tudi njihova globina potapljanja. S primerki z oznako *plavajoči* (F-floating, angl.) lovimo predvsem v zgornjih plasteh vode – ta tip nam pride posebej prav ob zaraščenih plitvejših vodotokih ali akumulacijah, ker lahko vobler s prekinjanjem navijanja ročice ribiškega kolesca enostavno splava nazaj na površje. Na ta način se izogibamo preprekam v vodi in izgubi dragocene vabe. Za ribolov na revirjih, kjer je vodnih ovir malo, uporabljamo potapljače voblerje (S-sinking). Postrvi in tudi druge plenilke največkrat na dnu čakajo svoj plen in ga napadejo od spodaj. To sta dva najosnovnejša tipa voblerjev, proizvajalci ribiške opreme pa ponujajo še druge vrste (površinski voblerji - *popper*, polpavajoči - *suspending* ipd.), zato se mora vsak ribič odločiti za vabo glede na karakteristike revirja, v katerem bo lovil. Dobro je vedeti, da na globino potapljanja in način gibanja vpliva tudi kot plastičnega kljuna/jezička voblerja; manjši, kot je kot jezička glede na vzdolžno linijo voblerja, globlje se bo ta potapljaj.

Glede velikosti voblerja je tako, da večina ribiških družin prepoveduje rabo voblerjev, manjših od 5 cm dolžine (brez jezička in trnkov). Iz ribiške prakse lahko povem, da je bojazen za uporabo večjih vab za lov postrvi odveč. Ravno nasprotno – večja vaba, ki jo znamo pravilno voditi, je za ribo plenilko zanimivejši plen, ker predstavlja večji zalogaj kot pa mala ribica. Merske postrvi lahko zelo lepo lovimo na voblerje od 7 do 10 cm, pa še takrat se nam bo nekajkrat zgodilo, da bo tako vabo napadla



Trgovina Kostevc
Trg zbora odposlancev 20
1330 Kočevje
Pestra izbira muharskih kompletov SIMMS:

SIMMS Freestone set
499 €



SIMMS Tributary set
319 €



Delovni čas: pon - pet 9:00 - 12:00 & 14:00 - 17:00, sob 9:00 - 12:00
G | 031 611 479 W | kostevc.si E | trgovina@kostevc.si
TRGOVINA KOSTEVC | WWW.KOSTEVC.SI

tudi podmerska postrv. Nič drugače ni z velikostjo upiravk in blestivk; mirno lahko uporabljamo upiravke št. 4 ali več oziroma blestivke s težo 15–20 gramov. Slednje se obnesejo na večjih vodnih površinah za izvedbo daljšega meta. Nepogrešljiv del vsake vijačarske opreme mora biti tudi raba primernih vrtilk. Ne le da preprečujejo nastanek vozlov na ribiški vrvi, ki se kaj hitro potem preselijo na samo kolesce, ampak ribiču tudi omogočajo, da lahko hitro in enostavno menja vabe med ribolovom. Tudi debelina ribiških vrvic (pletениh ali iz najlona) naj bo zaradi lepšega gibanja umetnih vab tanjša; najlon debeline 25 mm je za začetek povsem zadosti.

Najboljši čas za ribolov postrvi, predvsem večjih primerkov, je v jutranjih in popoldanskih urah, ko slabša vidljivost vpliva na večjo ranljivost malih rib pred plenilci. Bodimo pozorni in lovimo na tistih lokacijah, kjer nam izkušnje povedo, da se lahko skrivajo ribe (globoki tolmuni, bližina podvodnih preprek). V primeru stoječih voda je izbira specifičnega mesta težja, če ne poznamo konfiguracije dna. Takrat je najbolje z meti v obliki



Jezerske postrvi rade primejo na blestivko.

pahljače pokriti čim večji del revirja. Velikokrat bomo lahko opazili postrv, ki naši vabi sledi; ali za njo ali celo ob strani (to se mi je pripetilo pri lovu jezerskih postrvi). V teh primerih včasih pomaga sprememba načina vodenja, v smislu, da mala ribica hoče uiti postrvi; slednja pa lahko iz strahu pred izgubo plena vabo tudi zgrabi. Ne smemo pa biti razočarani, če tudi takrat ni prijema. Vedno je bolje, da smo ribo zgolj videli, kot pa celi dan loviti, pa da se ne prikaže prav nobena riba.

Vijačenje se kot ribolovna tehnika lova postrvi umika tehniki muharjenja. V Sloveniji je danes le malo revirjev, kjer še lahko vijačimo postrvi. To so predvsem naravna in akumulacijska jezera ter predeli rek, na katerih je izvajanje muharjenja zaradi konfiguracije terena oteženo. Zelo verjetno je glavni razlog za zaton vijačenja na postrvi prav raba trnkov trojčkov. Ti so nevarni predvsem za podmerske postrvi, ki rade ponujeno vabo tako silovito napadejo, da se zapnejo na vse tri osti trnka trojčka. Tako zapeto ribo je v kratkem času zelo težko odpeti, ne da bi ribo dejansko obsodili na mukotrpni pogin. Stisk zalusti na vseh oseh v večini primerov resda pomaga pri odpenjanju ribe, kot tudi možnost, če lahko ribo odpnemo v vodi. Še vedno pa je verjetnost poškodbe ribe s tremi ostmi trnka večja kot pri eni sami. Ne morem pozabiti primera, ki se mi je pred leti pripetil na reki Bistri – čeprav sem lovil na upiravko mepps št. 3, katere trojček ni ravno majhen, se je mala potočna postrv, ki je imela dobrih 12 cm, zapela prav na vse tri osti trojčka. Nikoli si nisem znal pojasniti, kako se je zgodilo, da so bile vse tri osti zapete v majhnem gobčku. Kakršno koli reševanje bi pomenilo zgolj mučenje ribe brez možnosti rešitve, zato sem potočnico s težkim srcem usmrtil in jo po še starih pravilih razrezal na koščke ter vrgel v vodo kot hrano drugim ribam oz. organizmom. Priznam, da sem takrat ribolov zaključil z mešanimi občutki. Prepričan sem, da se je skoraj vsak ribič-vijačar enkrat že srečal s podobnim primerom. Domnevam, da je ravno velika smrtnost podmerskih potočnic, ki jih ribiške družine s težavo vzreajo v

gojitvenih potokih, botrovala zatonu vijačenja postrvi na manjših vodotokih. Ker pa so vodotoki ravno tako običajno precej zaraščeni, je klasičen način izvajanja muharjenja brez vsakokratnega zapenjanja umetnih muh skorajda nemogoč. Namesto tega se je pojavila kompromisna rešitev, in sicer vijačenje s potezankami, največkrat graševci, vezanimi na jig-trnek. To rešitev še danes uporablja veliko RD, mogoče pa bi bilo prav tudi tu določiti najmanjšo velikost potezanke in prijeme podmerskih rib zmanjšati na minimum. Podobno rešitev lahko uporabimo tudi ribiči, ki vijačimo postrvi z umetnimi vabami. Danes so splošno dostopni posebni trnki enojčki, s katerimi lahko učinkovito nadomestimo tovarniško namontirane trnke trojčke, predvsem na voblerjih. Zamenjava na upiravkah in blestivkah zna biti težja, a moram priznati, da sam na svojih vabah dve osti trojčkov enostavno odstranim, če ne gre drugače. Ribiči, ki radi lovijo v revirjih *ujemi – spusti*, lahko še na teh enojčkih stisnejo zalust. Iz lastnih izkušenj lahko rečem, da ni lovnost tako opremljenih umetnih vab čisto nič manjša od tistih, opremljenih s trojčki.

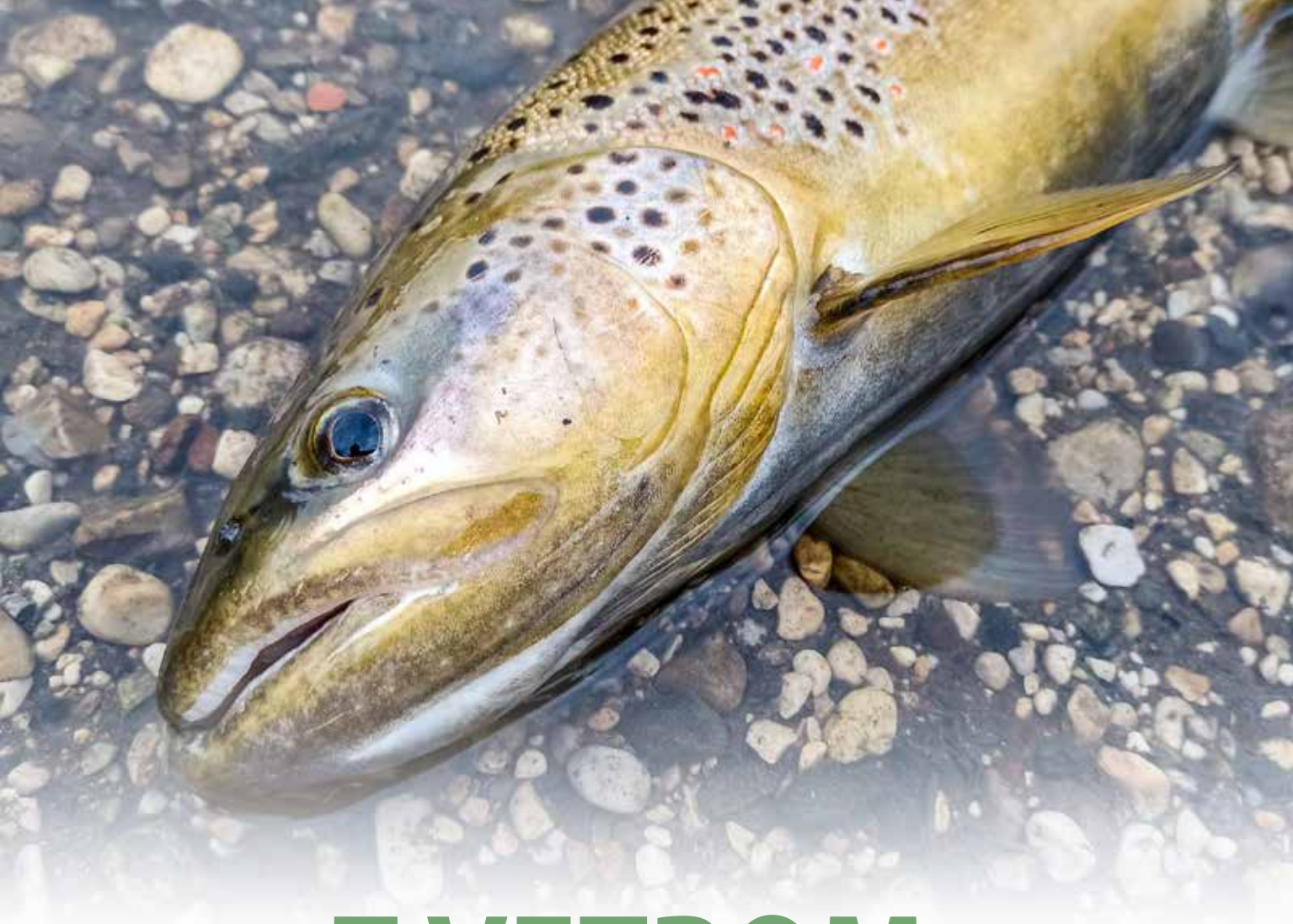


Za tako jezersko lepoto se je vredno potruditi.

V svetu je vijačenje postrvi popularno. Svetovna federacija za športni ribolov na sladkih vodah ima med razpisi mednarodnih ribiških tekmovanj razpisano tudi tekmovanje v lovu postrvi z umetnimi vabami (*Trout area*). Podobno tekmovanje sta na otvoritvi ribiške sezone organizirala RD Bistrica-Ilirska Bistrica na Klivniškem jezeru in RD Soča na reki Soči pri Solkanu. Na sosednjem Hrvaškem je bilo v času pred pandemijo covid-19 v kraju Sveta Marija na razbremenilnem kanalu HE Dubrava organizirano tekmovanje v vijačenju z mednarodno udeležbo. Slednjega so že nekajkrat obiskali predstavniki ZRD Maribor in dosegli tudi lepe uspehe.

Mogoče se bo komu zazdelo, da pričujoči sestavek poskuša popularizirati vrnitev vijačenja na slovenske salmonidne vode kot pred več desetletji ali celo postavljati muharjenje v drugotni plan – nikakor ne. Trenutna situacija na slovenskih vodah ribičem še omogoča raznolikost pri lovu postrvi. Nedvomno je muharjenje kot ribiška tehnika zahtevnejša od vijačenja in od ribiča zahteva več veščine, poseben pribor pa še dodatno omeji število potencialnih ribičev na vodo. Ravno dejavnik ribiškega pritiska na vode je treba v času, ko so naravne dobrine zaradi negativnih človeških vplivov na naravo vedno redkeje in omejene, toliko bolj upoštevati. Ribiči si moramo prizadevati uporabljati tiste tehnike, ki so za ribiča zahtevnejše in ribam omogočijo bolj enakopraven »boj«. Vseeno pa je tudi tu treba imeti zdravo mero razuma in moramo »ribiškim puristom« – ki zgolj in samo v muharjenju vidijo edino pravo ribiško tehniko, za ostale pa menijo, da so manjvredne –, povedati, da je trnek še vedno le trnek. Njegov namen je zapeti prevarano ribo, ne glede na to, ali je okoli njega živalska dlaka ali plastika in ne glede na to, na kakšen način ribo ponudimo pred gobček. Tisto, kar kaže na spoštljivega ribiča, ni obvladanje najzahtevnejših ribolovnih tehnik, ampak njegov odnos do zapete ribe na trnku.

Igor Miličič



Z VETROM

"V aprilu, ko blag dež prodre z višin, skozi marčno sušo vse do korenin, in s takšnim sokom slednjo zel preplavi, da zacvetijo rože po dobri, ..." To so uvodni verzi Chaucerjevih Canterburyjskih povesti, v katerih avtor dobro opiše, kar ta čas vidimo in čutimo tudi ribiči. Dolga zima, ki nam je sušila muharsko dušo, je preč, spet nas spirajo reke in vznemirjajo postrvi.

V prvih dneh marca sem stal ob Savi. Ves navdušen sem se v revir odpravil že zgodaj, prezgodaj za ta čas. »Žival crkne samo enkrat,« mi je govoril moj notranji dvojček, ko sem v mrazu stiskal prste v žep. Zjutraj je termometer kazal šest stopinj pod lediščem. Siva voda je že od daleč lezla v mojo dušo in me zbujala s šumenjem, s svojo bitjo. Kljub nizkemu vodostaju me je preplavljala.

Na robu dolgega tolmana je že stalo ducat ribičev. Tudi njih je priganjalo, teža preteklih puščobnih mesecev je bila prevelika, da bi zdržali še kak teden ali dva. Že od daleč smo se prebadali s pogledi, češ, pa ravno sèm si moral. Ni šlo drugače, saj tudi malce višje ali nižje ni bilo bolje; povsod na obetavnih mestih so bili ribiči, ki jih je obet pomladi, kot jelševce, zdramil iz lukenj. Slutil sem, da lahko računam na gnečo, ta me tudi ni motila, navsezadnje sem se k vodi namenil po kakšno šarenko za v ponev, ne po veličasten ribolov,

ki bi ga morda pričakoval od ribiškega potovanja v oddaljene kraje.

Skupina ribičev na moji levi je nad iztekom tolmana ribam ponujala velike tomije in posnetke ribjih iker, najglasnejši v ekipi pa je druge člane nalival z vsebino velike prISRČnice; nedvomno je vsebovala le čaj. Režeči, veseli obrazi. Nekoliko drugače je bilo na desni strani, na začetku tolmana. Tam se je gnetlo ribičev, da so metali skorajda drug čez drugega. Zagotovo so v curku ležale kakšne velike šarenke. Njihovi obrazi so bili strašno resni. Ko je kateri od njih zapel ribo, je njegovo ribolovno mesto nemudoma zasedel drugi. Za ribolov so uporabljali drobne posnetke ličink, ki jih zaradi oddaljenosti nisem spoznal.

Tako sem po kratkem opazovanju ribiških kolegov ubral svojo pot. Krenil sem dolvodno, med balvane in ozke curke vode med njimi. V rokah sem držal povsem običajno petico dolžine 9 čevljev. Izbral sem jo doma,

ker se mi ni zdelo primerno, da bi po vodi ropotal z dvoročno muharico, za lažje palice pa mi tudi ni dišalo.

Ko sem hodil ob reki ter skrbno vodil korak med žepi vode in vlažnim kamenjem, je povlekel močan veter. Ker imam navado, da se v revirju najprej usedem in opazujem dogajanje, sem začutil razočaranje. Sunki zraka so tako nakodrali vodo, da se vanjo praktično ni videlo. Na ribolov s suho muho, jasno, nisem niti pomislil, saj je bilo vendar prežgodaj, toda ličinkarjenja ribe, ki se pred menoj aktivno hrani, sem se potihoma veselil. Pa so mi marčevske sape prekrižale načrt! Obsedel sem na goli skali, pogumno potegnil iz čutare in se odločil, da bom



Namakanje potezank v potoku

lovil s potezanko. Nekateri prijatelji jo prezirajo, toda ne glede na moje mnenje v tistem trenutku nisem imel druge izbire. Ali potezanka ali z dolgim nosom domov.

In sem premetaval doma zvezane mešanice matuk, zonkerjev, graševcev, sitnežev, aleksander, na kratko postrženih krtačnikov in kar je še bolj in manj znanih potezank v obteženi in neobteženi izvedbi. Ne vem, kaj točno sem z njimi pravzaprav posnemal, *naravo ali nič*, kot je o bistvu in vlogi umetnih muh že leta 1867 napisal Francis Francis, ribič in urednik kultnega časnika *The Field*.

Iz premraženega in z vodnimi kapljicami popolnoma prekrita obraza bi se menda dalo razbrati, da me je navdušenje povsem minilo. Prestavil sem se na izhodišče, kjer je močan veter zdesetkal jutranjo družino. Poskusil sem na izteku tolmana, kjer so zjutraj veseljačili ribiči z »globaki«. Tam se je globina iz kakšnih dveh metrov hitro zmanjšala na morda slab meter. Računal sem, da bi zdrazil vloženo šarenko v globlji vodi in jo dokončno pripravil do prijema malce nižje, v plitvini. Podaljšal sem predvrstico na približno 4 metre, na njen konec, debel 0,18 mm, pa navezal neznansko grdo črno potezanko iz marabuja in volne, obteženo s svinčeno nitjo in svetlečo volframovo glavo, prebarvano s črnim vodooodpornim flomastrom; da je ja šla takoj na dno. Neznansko grda potezanka, tako grda, da je nisem niti fotografiral, je dobro opravila svoje delo že prvi met, saj se je za njo zapodila porcijska šarenka. Zafrknil sem zasek, zato sem met ponovil. Palico sem nagnil na levo, v smeri toka, in precej izničil lok vrvice, ki mi ga je naredila voda. Za neznansko grdo potezanko sta se tokrat zapodili dve postrvi, večja in manjša. Prijela je seveda slednja

in zasek je zadel v polno. Po solidnem dvoboju sem jo zajel s podmetalko in bil zelo zadovoljen, spravljen sam s seboj. To je bila prva in edina riba, ki sem jo ujel tisti dan. Imela je slab kilogram, kar je povsem zadoščalo za spodobno kosilo. Spokal sem domov za zapeček.

Ko sem se med sunki vetra spraševal o smotnosti uporabe določene vrste umetne muhe v določenih okoliščinah, sem preganjal misli, ki so jih premlevali že tisoči muharjev pred menoj. Tudi stoletje nazaj in več. Naj pojasnim: večinoma lovimo, da bi kaj ujeli, za to pa se splača biti vsaj malo pragmatičen, prilagodljiv. V nekih drugih časih bi morda od mene pričakovali,



Nagrada za trud

ne, zahtevali, da bom marca in v močnem vetru lovil z grinvilovko. Zakaj bi to počel? Le zato, ker *moram*? Ne bi bilo nemara bolje, da bi vodo bičal brez muhe, zgolj s prazno predvrstico? Na kratko pogledjmo, kakšno lekcijo nam podari muharska zgodovina.

Tik pred drugo svetovno vojno je v Londonu v elitnem - Muharskem klubu (*The Flyfishers' Club*) potekala debata na temo uporabe mokrih muh in posnetkov ličink na kraških rekah južne Anglije. Tam so namreč lep čas dovoljevali le ribolov s suho muho. Na srečo se je našla skupina ribičev z G.E.M. Skuesom na čelu, ki so pri muharjenju v svoji čisti, športni obliki zagovarjali svobodo. Ko se ribe prehranjujejo pod gladino, loviš z moko muho (posnetkom ličinke). Ko se dvigujejo k njej, lahko loviš tudi s suhimi muhami. Ko se ribe nikakor ne dvigujejo h gladini, ne boš trmaril s suhimi muhami. Sedi, pet!

Upiranje je bilo v krogih puristov kljub sijajnim argumentom veliko. Trdili so, za razliko od privržencev uporabe mokre muhe, da bodo le-te zdesetkale ribje populacije, škodovala podmerskim, neizkušnim postrvem, jih prestrašile, in, morda bistveno, zmotile in poslabšale ribolov ribičev, ki lovijo s suhimi muhami. V debati je, med drugimi znanimi udeleženci, sodeloval tudi nek R. D. Peck, ribič in član kluba. Priznal je uspešnost mokrih muh in izpostavil bojazen: ker so mokre muhe tako uspešne, lahko z njimi tudi kolikor toliko spreten novinec v kratkem času izprazni vodo (kolikor mu to dovoljuje dovolilnica). Zato se strinja z uporabo mokrih muh le na rekah, v katere ne vlagajo pogosto, na katerih lovijo ribiči z daljšim stažem in so sposobni samoomejevanja. Bi mi gospod Peck dovolil

uporabo potezanke zgodaj spomladi in v močnem vetru, na odseku Save, v katerega so vložili šarenke?

Suša kaže zobe

Oči se od orkanskega vetra na Savi še niso dobro pomirile, ko me je strast vlekla na Kamniško Bistrico. Znova je močno pihalo, a prečno na rečni tok, nekako s strani, ne neposredno v moj zabuhli rilec. Ocenil sem, da se bom imel lepo, tudi če nič ne ujamem, in sem šel. Tokrat z 10 čevljev dolgo štirico z nekoliko hitrejšo akcijo, da bi z njo in s posnetkom ličinke na koncu trnice morda dražil kakšno postrv, ki bi mi prekrizala pot. Pa sem se

oči, si natikal in spet snemal polaroidna očala, a pri mili volji nisem mogel ugotoviti, kaj se hrani pred menoj. Srbelo me je v zapestju, da se ne da opisati. Že sem obračal glavo, da bi premeril prostor in ocenil, koliko prostora imam za met. Riba ni bila blizu, daleč pa tudi ne. Pa sem se premislil, v škatlicah s posnetki ličink in potezankami nisem imel niti ene suhe muhe. Pred začetkom sezone sem pretirano natančno pospravljaj. Vendarle sem po kakšne četrte ure klečanja – starejša dama, ki je na nasprotnem bregu nabirala mačice, me je že pisano gledala – le navezal posnetek ličinke, podoben pokvečeni ajdovki ali PVC-nimfi (po Goddardu), in jo



Nizek vodostaj Kamniške Bistrice

spet uštel! Vodostaj je bil tako nizek, da so se ribe kar nekam poskrile, rečno dno pa je bilo spričo delovanja kemije in biologije bogato poraslo s temnimi algami in je bilo videti črno kakor premog.

Pokleknil sem pred tem drobnim ostankom Bistrice, ki se je še cedil iz Alp, in upal na znake ribjega življenja. Glej, čudo! Kljub občasnim močnim sunkom vetra se je za curkom vsakih nekaj minut dvignila riba. Dvignila h gladini in nekaj cmoknila z nje! Ampak, presneto, škatlico s suhimi muhami sem pustil doma. Kaj če je lipan? Drsti se, ne bom ga špikal, prerasel sem to. Kaj če ni lipan? Lahko je kakšna lepa postrv. Tako nežno in hkrati tako samozavestno jemlje, da tudi po tem ne morem ugotoviti, ali je riba večja ali ne. Napenjal sem

ponudil cmokajoči ribi. Lahen met in takojšnji prijem. Lepo sem zategnil, kar predobro mi je uspelo vse skupaj za moj bedni standard, na drugi strani pa se je nežno srebrno zableščalo. Po otepanju sem vedel, da je lipan. Zaklel sem, čeprav ne rečem – bil sem ga vesel. Tako mi je pristna ribiška molitev na prodišču prinesla podmersko ribo, ki je za povrh še v varstveni dobi!

Nekoliko vdan v usodo, a nikakor ne slabe volje, sem nadaljeval muharski abonma s tokom navzdol. Suhih muh nisem imel niti jih ne bi uporabil. Prav tako me je skrbelo, kaj bi zagrešili posnetki ličink. Bom imel zaradi njih na vesti samico lipana, polno iker? Ne, hvala. Ostanemo mi moje »lično« zvezane potezanke. Upam, da lipani nanje ne bodo skakali. (Vendarle se dobro

spominjam, da sem v mojih starih in grešnejših časih na upiravko številka 3, ki se je ravno prav vrtela, včasih dobil tudi lepega lipana – ne v času drsti!

Skrajšal sem predvrstico na dva metra in nanjo navezal miniaturnega črnega zonkerja, le malo obteženo potezanko z lepim repom iz zajčje dlake. Na suhem ni bila nič posebnega, v vodi pa je oživila. Pomakal sem jo v vlivne curke in pod pragovi, tam, kjer ob nizkem vodostaju čepijo postrvi. Prav čedno je poplesavala. Tako je v stanju popolne notranje sprostitve minevalo moje oblačno popoldne ob Kamniški Bistrici: v znamenju okorno zvezanega zonkerja, capljanja po neskončnih usmrjenih prodiščih, ki so sicer potopljena, in upočasnjenem srčnem utripu. Nekaj posebnega sije iz Bistrice, nekaj, kar me neverjetno pomirja.

Bližal sem se zaključku etape, pred menoj sta bila še dva, morda trije obetavni rečni pragovi, preden bi pospravil palico in se po kopnem vrnil na izhodišče. Brodil sem po plitvini in se od zgoraj počasi približal skalovju nad tolmunčkom. Vanj sem pomočil potezanko in štel do petnajst, da se je zanesljivo potopila do dna črnega vodovja. Nimam občutka, kako globoka je voda na tamkajšnjih mestih, morda meter in pol, morda dva. Umetno muho sem počasi cukal k sebi, da je njen rep košato utripal. Naenkrat v podvodni temini zaslutim odblesk ribe in začutim prijem. Zategnem. Riba se obrne, a ne zdrvi proti dnu in stran od mene, temveč lebdi na mestu in suva s telesom zdaj levo, zdaj desno. Lepa riba. Potegnem jo k sebi, oranžno se zasveti. Čudovita potočna postrv je! Končno uvidi, da mora stran od mene. Sili k dnu, otepa z glavo, zato se pomaknem na desno in skočim čez prag v plitvejšo vodo do pasu. Želim jo odvrniti od namere, da bi zaplavala med veje na levem bregu Bistrice, in jo dokončno utruditi ob varnem peščenem otočku sredi reke. Po nekaj minutah jo premagam, potočnica nasede na mehkem pesku. Popolna riba je, neverjetnih barv, težka čez kilogram. To pot nisem pomišljal in sem lepotico spustil, da je zaplavala nazaj k svojim.

Ob potoku

Nekoliko kasneje, ko so se divji vetrovi umirili, sem preživel zanimivo muharsko popoldne na potoku pod graščino v Dolu pri Ljubljani. V njegovem skromnem, a v vseh pogledih osvežujočem vodovju plavajo prav imenitne potočne postrvi. Vodotok je čudovit in pester; mimo negovanih travnikov in njiv tu in tam zavije v leskov ali jelšin gozdič. Že kar osladno romantično. Krajina prekipeva od življenja in prišleka – ni nujno, da je ribič – čisto prevzame. Od sredine marca do konca aprila tam nabiram mavrahe, vedno pa pogledujem tudi za ribami. Nikoli nisem opazil postrvi, ki bi bila daljša od 25 cm, a to je povsem pričakovano za vodotok takšne velikosti. Zagotovo sem s svojim lomastenjem kakšno večjo tudi splošil! Ugibal sem, kaj se skriva v tolmunih na zavojih potoka, pod košatimi koreninami dreves, in si v mislih vzneseno slikal divje in debele rdečepikice v moji podmetalki.

Pripravil sem si lahko palico dolžine osmih čevljev, nizke škornje za kidanje gnoja, ki so v jutranji rosi dobri tudi za štetje fazanov, in majhno škatlico, napolnjeno s potezankami lastne izdelave. Kamor gre bik, naj gre še štrik. Prav gotovo bi bilo ribiško preganjanje dolgčasa

tam sijajno tudi s posnetki ličink, na določenih odsekih celo s suhimi muhami, vendar sem se v duhu sezonske trme odločil za prve. Par graševcev, nekaj sitnežev v olivni in črni barvi. Vse v obteženi in neobteženi obliki, kakor bi v pobožnem trenutku zahtevale okoliščine ali ritem srca.

Predvrstico sem skrajšal na slab meter in pol. Omenjena dolžina, seveda skupaj s trnico, v teoriji povsem zadošča za potok, ki sem se ga lotil. Z muhami sem se namenil trcati (angleško govoreči bodo tu spoznali izraz *dapping*) po globočinah, kolikor jih tam pač je. Gre za preprost, neuglajen in učinkovit način muharjenja. Stojiš na bregu,



Razveselila me je lepa potočna postrv.

muho spustiš v tolmun pod seboj in cukaš. Ta navpična tehnika je ob zaraščenih in ozkih vodotokih, kjer so muharski meti nemogoči, dostikrat tudi edina izvedljiva. Trcanje, zlasti s potezankami, številni muharski avtorji prezirajo. Charles Ritz denimo v svoji knjigi *Muharski doživljaji* (fr. *Pris sur le vif*) pravi, da *metoda ni zelo športna, a je priljubljena pri številnih ribičih*, predvsem tam, kjer različne okoliščine onemogočajo klasični muharski met. Dodaja, da je takrat trcanje dopustno, poučno in razburljivo (Ritz je menda že vedel, kaj pametnega pa mu je med »cuzanjem« *daiquirijev* morda prišepnil tudi njegov prijatelj Ernest Hemingway).

Karkoli si posvečeni že mislijo o trcanju, meni pride zelo prav! S kratko palico, še krajšo predvrstico in nekaj potezankami sem ob potoku preživel par prijetnih popoldanskih uric. Je ostala moja podmetalka suha? Ni! Osrečili so me trije prijemi, od katerih sta bila dva uspešna. Najprej je temno rjavega graševca zagrabila za dobro ped dolga potočna postrv, pravi biserček črnomorskega povodja, nekaj zavojev nižje pa njena starejša sestra. Težo ulova sem ocenil na 30 dekagramov, borila se je zelo spodobno. Ko me je že zarsbelo, da bi iz telovnika potegnil krepelce in z njim končal grenko-sladko soočenje, sta se v mojo dušo prikradla dvom in krivda. Ribo sem zato izpustil, doma pa sem se moral zadovoljiti z regratovo solato. Tako kot vegetarijanska »košta« ni slaba za zdravljenje zamaščenega vampa, tudi ni za podcenjevanje učinka še tako zanikrno zvezane potezanke. Čeprav nanjo ne bo vedno skočila postrv, smo lahko resnično veseli tudi klena, ščuke ali druge ribe.

Jure Ušeničnik

ZA NJIMI JE USPEŠNO LETO

RIBIŠKA DRUŽINA JESENICE Z NOVO VIZIJO USPEŠNA PRI GOSPODARJENJU

Ribiška družina Jesenice ima danes nekaj več kot 100 članov, med katerimi je tudi vse večji delež mladih članov, zanimanje za včlanitev se povečuje. Imajo zelo napredno vizijo upravljanja z ribjim življem v jeseniškem ribiškem okolišu, ki jim je zaupano. Ponosni so, da imajo povsem sonaravno vzrejo potočne postrvi, s katero dosegajo lepe rezultate. V zadnjih 4 letih so se aktivno začeli ukvarjati tudi s repopulacijo lipana, v katerega vlagajo veliko truda in sredstev. Pripravili so tudi zelo ambiciozen projekt za postavitve Centra za vzrejo avtohtonih vrst vodnih živali, predvsem potočnih postrvi, lipanov in potočnih rakov. V njihovi strategiji sta prav ekologija in delo z mladimi ključna za uspešno delo v prihodnje. Zavedajo se velikega pomena ribolovnega turizma, predvsem muharjenja. Zato vlagajo veliko naporov tudi v njegovo promocijo, predvsem na tujih trgih.

Pred tremi leti je vodenje RD prevzel Aleš Mezek, ki je nekaj časa uspešno vodil tudi komisijo za promotivne aktivnosti na RZS. Z njim in Gregorjem Pintarjem, ki je gospodar RD, hkrati pa tudi ribogojec in čuvaj ter najtesnejši sodelavec Aleša Mezka, smo se dobili na Jesenicah, v ribiškem domu, kjer ima RD tudi vališče za vzrejo potočnih postrvi.

Zato je bila seveda prva stvar, da sem si z zanimanjem ogledal vališče, na katerega so v RD upravičeno zelo ponosni. V njem je trenutno rekordno število, okrog 250.000 mladice potočnih postrvi, od faze iker do zaroda z mešičkom. V pogovoru z Alešem in Gregorjem sem izvedel veliko zanimivih reči iz dela RD Jesenice. Prepričan sem, da bodo zanimive tudi za bralce glasila Ribič.

nam s svojimi bogatimi izkušnjami veliko pomagajo. Prav tako je treba pohvaliti veliko članov, ki v svojem prostem času pomagajo pri odlovih in delovnih akcijah. Ribiški okoliš, kjer upravljamo z ribjim življem, nudi izredne pogoje za dobro gospodarjenje, predvsem s povsem sonaravno vzrejo potočnih postrvi, poseben izziv nam je tudi, da ponovno oživimo vzrejo lipana. Zato smo se od vsega začetka zagnano lotili dela in z veseljem ugotavljam, da imamo dobre rezultate gospodarjenja in da je za nami, kljub izredno oteženim pogojem dela zaradi pandemije covida, uspešno leto, tudi na finančnem delu.

Kako gospodarite z ribjim življem? V zelo zahtevnih pogojih



RD uspešno vodi že 3 leta predsednik RD Aleš Mezek



Zemljišče na lokaciji Spodnjega Plavža ob reki Savi Dolinjski, kjer namerava RD Jesenice postaviti sodoben center za vzrejo avtohtonih vrst vodnih živali

S svojim prihodom na mesto predsednika ste uspeli ustvariti homogeno ekipo, ki danes vodi RD z zelo napredno vizijo vodenja in dela RD. Kako vam je to uspelo?

Aleš Mezek: Pred nekaj leti so me v RD Jesenice povabili, da bi prevzel vodenje RD. Imel sem veliko izkušenj z delom v RD Bled, kjer sem aktiven že dolgo vrsto let, pa tudi v RZS, kjer sem bil član UO in predsednik komisije za promotivne aktivnosti. Izziv sem z veseljem sprejel. V RD sem našel veliko izvrstnih, enako mislečih sodelavcev, s katerimi smo se dobro ujeli. V upravnem odboru nas dela 7, vsi smo podobne starosti, povprečje je le nekaj nad 40 let. Hkrati smo naleteli na razumevanje in pomoč starejših, izkušenih članov, ki so prevzeli funkcije v nadzornem odboru in

imate lepe uspehe s sonaravno vzrejo potočne postrvi. Kako vam to uspeva?

Gregor Pintar: Gospodarjenje z ribjim življem postaja velik izziv tako v naši družini kot tudi drugod v Sloveniji. Zelo resen problem je, kako se soočiti s čedalje bolj občutnimi klimatskimi spremembami. Predvsem sta tukaj zelo ranljivi skupini lipana in potočne postrvi. Kot da nam težav, ki nam jih povzroča narava, ni dovolj, so tu še posegi v vodotoke. V mislih imam po-poplavne sanacije, torej regulacije vodotokov. Še vedno so velik problem izpusti odplak oziroma onesnaženje, krivolov, preveliko število kormoranov ter v zadnjih časih tudi vidra.



Lipan, ki ga je v Savi Dolinki ujel Jan Bleguš, je meril kar 61 cm in je evropski rekord med ujetimi lipani



Gregor Pintar je gospodar RD, hkrati pa tudi ribogojec in čuvaj ter najtesnejši sodelavec Aleša Mezka

Mnenja sem, da se občutno premalo opozarja na ta problem, saj je vidra prisotna že skoraj v celotni Zgornjesavski dolini. Vidra si ne izbira plena, pred njo ni varen niti sulec in primeri, ko potok postane "čez noč" prazen, niso osamljeni. Upamo,

RD Jesenice upravlja s celotnim jeseniškim ribiškim okolišem, ki obsega celotno Savo Dolinko od izvira v Zelencih do sotočja s Savo Bohinjko pri Radovljici, vključno z vsemi pritoki in jezeri. Iz ribiškega okoliša je izvzet samo zgornji del reke Radovne od izvira do spodnje pregrade MHE Vintgar, s katerim upravlja Zavod za ribištvo Republike Slovenije.

Sava Dolinka je v veliki večini lovna, izjema sta le naravni rezervat Zelenci in rezervat za plemensko jato Javornik, kjer je ribolov strogo prepovedan. Lovna sta še dva potoka. Triglavška Bistrica, od slapu v Mojstrani do sotočja s Savo Dolinko, in Radovna od spodnje pregrade MHE Vintgar do sotočja s Savo Dolinko. Za ribolov so odprta tudi tri jezera, jezero Jasna v Kranjski Gori, Akumulacijsko jezero Javorniški Rovt v Javorniških Rovtih pri domu Trilobit in akumulacijsko jezero Završnica v dolini Završnice. Vse ostale vode so gojitvene vode, razen nekaterih presihajočih potokov, ki so trenutno neuporabni za vzrejo potočne postrvi.

Ribolovne vode naseljujeta predvsem potočna postrv in amerikanka, od izvira v Zelencih v okolici Jesenic se jima pridruži lipan, pod pregrado HE Moste pa še kralj salmonidov – sulec.



Odlov plemenk potočnih postrvi v Savi Dolinki za smukanje



Stane Škantar s kapitalno šarenko, ujeta v trofejnem revirju Moste

da bosta RZS in ZZRS naredila v kratkem posvet na to temo, podobno kot so to že pred časom naredili Avstrijci. Po drugi strani pa se premalokrat pohvalimo s tem, da je Ribiška družina Jesenice pred leti pridobila status virusa prostega območja, kar je izredno pomembno za prihodnost lastne vzreje rib iz odprtih voda. In mislim, da ravno tukaj izvira bogastvo divje ribe, ki je prisotna v vodah RD Jesenice. Ribiška družina Jesenice tako za lastne potrebe letno smuka do 200.000 iker potočne postrvi, ki jo v celoti pridobi iz vodotoka reke Save Dolinke. Zarod z mešičkom vlagamo nazaj v naše vode. Gre za ogromen vložen trud, saj mora odlovna ekipa v težkih vremenskih pogojih ribo odloviti iz glavnega vodotoka Save Dolinke. V zadnjih letih tako s trdim delom beležimo iz leta v leto boljšo sliko glede stanja potočne postrvi, ki pomeni veliko bogastvo za naše vode.

Kakšni so vaši načrti, povezani z lipanom?

Aleš Mezek: V zadnjih letih se vse RD v Sloveniji soočajo tudi z upadom naravne reprodukcije lipana. V zadnjih štirih letih smo se tudi v RD Jesenice aktivno začeli ukvarjati s re-populacijo lipana, v katerega vlagamo resnično veliko truda in sredstev. Lipan je bil v preteklosti že prisoten v naših vodah. Letno tako v naše vode vložimo okrog 2000–4000 kosov enoletnega in dvoletnega lipana in ribiči lahko z veseljem potrdimo, da se lipan počasi, a zanesljivo vrača v naše vode. Kot zanimivost, lansko leto je bil v reki Savi Dolinki ujet evropski rekord – lipan, ki je bil dolg 61 cm in ga je ujel naš član Jan Beguš, ujetih pa je bilo tudi veliko lipanov, dolgih med 50 in



Trofejni revir Moste je v celoti naseljen le z divjo ribo in je zelo priljubljena destinacija številnih tujih muharjev



Vališče RD Jesenice, kjer letno iz osmukanih potočnih postrvi vzredijo do 200.000 zaroda z meščikom, ki ga vlagajo nazaj v svoje vode

60 cm. Vse to dokazuje, da smo na pravi poti. Zato smo si postavili za cilj, da bomo v sklopu novega Centra za vzrejo avtohtonih vrst vodnih živali poleg vzreje potočne postrvi začeli tudi z lastno vzrejo lipana.

Ali sta med vašimi prednostnimi nalogami tudi skrb za okolje in delo z mladimi?

Aleš Mezek: Delo z mladimi in ekologija bosta dva ključna argumenta, na katerih bo v prihodnje slonela ribiška dejavnost in s katerima se bodo ribiške družine v pozitivnem smislu predstavljale tudi javnosti. Tudi v RD Jesenice si pri varovanju naših voda postavljamo visoke cilje. Tukaj gre tako za ohranjanje čiste narave, vode, polne zdravih, avtohtonih rib, kot tudi za preprečevanje krivolova v naših vodah. Podobno kot druge ribiške družine imamo tudi mi dobro urejeno čuvajsko službo. Trenutno jo sestavlja šest aktivnih, izkušenih ribiških čuvajev z ustrezno izobrazbo. Poleg njih imamo zelo dobro organizirano tudi odlovno ekipo. Ta ima v letu dni v povprečju preko 50 odlovov, kar pomeni, da je pri gospodarjenju v naši družini resnično veliko dela. Tukaj je motor vsega dela gospodar RD Jesenice Gregor Pintar, ki s svojim srčnim delom včasih premika meje možnega.

Drugi naš cilj, ki je mogoče še bolj pomemben, pa je ta, da želimo kot eno izmed prioritarnih nalog v bodoče v naše vrste privabiti čim več mladih. Prav mladi bodo tista gonilna sila, oni bodo lahko bolj ali manj dobro predstavljali našo dejavnost tudi v prihodnje. V letu 2020 je RD Jesenice gostila tudi organizacijo muharskega tabora mladih ribičev Slovenije v čudovitem naravnem okolju ob jezeru na Javorniškem rovtu. Veseli smo, da smo v zadnjih letih po dolgem času uspeli pridobiti tudi več novih mladih članov. Njim bomo v prihodnosti posvetili še več sredstev in časa.

Lotili ste se tudi zelo ambicioznega projekta, izgradnjo centra za vzrejo avtohtonih vrst živali Jesenice?

Aleš Mezek: Tega projekta smo se lotili z veliko energije. Želimo postaviti sodoben center, katerega osnovni cilj bo vzreja avtohtonih vrst vodnih živali, poleg vzreje potočne postrvi bomo začeli tudi z lastno vzrejo lipana in potočnega raka.

V letu 2020 je družina z lastnimi sredstvi od občine Jesenice kupila zemljišče na lokaciji Spodnjega Plavža ob reki Savi Dolinki v izmeri približno 6.000 kvadratnih metrov. V lanskem letu smo pričeli z ureditvijo zemljišča in s pridobivanjem dovoljenj ter soglasij za izgradnjo sonaravne ribogojnice. Pridobili smo že vodno dovoljenje za vrtino, čakamo še ostala dovoljenja. Z izgradnjo centra želimo zagotoviti hitrejšo repopulacijo avtohtone potočne postrvi in

lipana v naših vodah. Računamo, da bi bil celoten projekt zaključen do leta 2026.

Ribolov, predvsem muharjenje, privlači tudi vedno več tujih ribičev, ki zelo cenijo čiste vode, divje ribe in dober ribolov. Kako gledate na ribolovni turizem v RD Jesenice?

Aleš Mezek: V RD Jesenice se zavedamo pomena ribolovnega turizma. Zato naredimo vse, da bi bil stalež avtohtonih rib v naših vodah na najvišjem možnem nivoju. Veliko truda vlagamo v sistematično promocijo ribolova na naših vodah tako doma in še posebej v tujini. Naša strategija je, da ponudimo tujim ribičev kar se da dober ribolov in prijetno bivanje pri nas. Smo za ribolovni turizem na najvišjem možnem nivoju. Za nas so zelo pomembni nastopi na specializiranih tujih ribiških sejmih. Tudi letos imamo v načrtu obiskati dva sejma v tujini. Zelo podpiramo odločitev, da v sklopu turistične skupnosti Julijskih Alp startamo s skupno promocijo turističnega produkta »Ribolov v Julijskih Alpah«, ki se ji bomo vsekakor pridružili, saj po dveletni krizi zaradi pandemije covida še bolj potrebujemo kvalitetno skupno promocijo ribolovnega turizma na tujih sejmih in v specializiranih ribiških revijah. Veseli smo, da se je projektu pridružila tudi RZS. V decembru smo gostili tudi francoskega novinarja Herleja Hamona, ki je na Savi Dolinki muharil na sulca. Za letos smo ga povabili, da pride muharit tudi na naš trofejni revir Moste.

Posebno zanimivo je muharjenje v trofejnem revirju Moste, v čem je njegova posebnost?

Aleš Mezek: Gre za edinstven revir v tem delu Evrope. V zadnjih letih je to predvsem priljubljena destinacija tujih ribičev, ki prihajajo iz celotnega sveta, zato smo morali leta 2020 omejiti število prodanih kart za posamezni dan na deset, razmišljamo pa, da bi to število še omejili. Akumulacijsko jezero se razprostira od Javornika do pregrade HE Moste in je v celoti naseljeno samo z divjo ribo in je ravno zato tako priljubljeno med ribiči. Dovoljeno je izključno samo muharjenje z obale in muharjenje iz muharskega pripomočka »belly boat«, ki zadnja leta postaja izredno priljubljeno sredstvo med ribiči, posebej muharji. Gre za napihljivi obroč, na katerem ribič sedi. Oblečen je v posebne hlače, ki ne prepuščajo vode, za premikanje uporablja svoje noge, na katerih ima potapljaško plavuti. Cena »belly boata« se giblje med 150 in 500 EUR, jih pa vedno več ribiških trgovin tudi izposoja. Da uporaba tega pripomočka ni nobena umetnost, dokazujejo tudi naši starejši člani, ki so se naučili te zabavne in resnično uporabne tehnike za uspešno muharjenje.

Borut Jerše



RAZPIS XXVII. TABORA MLADIH MUHARJEV OSILNICA 2022

Komisija pri UO RZS za delo z mladimi ribiči razpisuje **XXVII. muharski tabor mladih ribičev Slovenije**. Razpis velja za mladoletne člane ribiških družin in nečlane, ki so rojeni v letih **2007 do vključno 2010**. Tabor bo v **RD Kočevje**, hotel Kovač Sela 5, Osilnica **od petka, 20. maja, do vključno nedelje, 22. maja 2022**. Taborniki bodo bivali v prostorih hotela KOVAČ.

Pričakovani **prihod in namestitve udeležencev: petek do 16. ure**.

Vsaka prijaviteljica (ribiška družina ali območna zveza ribiških družin) obvezno zagotovi in prijavi mentorja za tabornike iz svojega okolja. Mentor je lahko tudi eden od staršev otrok, udeležencev tabora. Na taboru so lahko prisotni tudi starši otrok, ki so udeleženi na taboru, vendar se morajo prijaviti organizatorju tabora, da jim ta zagotovi rezervacijo bivanja, ki pa je samoplačniška. Za vsake tri tabornike je obvezen en mentor.

Prijaviteljica za mladoletnega člana prispeva kotizacijo v znesku **80,00 €, za mentorja pa 100,00 €**. Starši otrok, ki niso člani nobene RD, za svojega otroka prispevajo kotizacijo v znesku **100,00 €**. Računovodstvo RZS bo na podlagi prispelih prijav prijavitelji-
cam oz. staršem izstavilo račune, ki morajo biti poravnani pred začetkom tabora.

Vplačanih kotizacij RZS ne bo vračala.

Za prevoz udeležencev na tabor in nazaj poskrbijo prijaviteljice.

Zborno mesto:

Prostori hotela KOVAČ, Sela 5, Osilnica

Potek prijavljanja:

do 19. 4.: RD, ZRD ali klub izbere mladoletna člana za udeležbo na taboru.

do 10. 5.: RD, ZRD ali klub prenese kandidate v razpisni seznam v programu KLEN, ki bo odprt od 19. aprila do 10. maja ali do zasedbe prostih mest. V kolikor prijaviteljica ne bo prijavila mentorja, se mora predhodno dogovoriti z eno od sosednjih RD za skupnega mentorja.

Otroke smejo prijaviti tudi starši otrok, ki so včlanjeni v eno od ribiških družin, pa tudi tisti, katerih otroci niso člani nobene od RD. V tem primeru starši sami prijavijo tabornika na naslov RZS (p. p. 2974, 1001 Ljubljana).

do 17. 5.: Strokovna služba RZS pripravi pregled vseh udeležencev tabora (ločeno mladoletne člane in mentorje) po abecednem vrstnem redu RD in klubov ter ga dostavi vodji tabora. Strokovna služba upošteva samo tiste prijave, za katere so prijavitelji nakazali kotizacijo.

Opozorilo: V primeru kakršnih koli zdravstvenih težav otroka ali obvezne diete morajo starši napisati navodila za zdravljenje in jih oddati odgovornemu mentorju.

Posebna ponudba: Starši, ki bi želeli za čas muharskega tabora preživeti vikend v Osilnici, se lahko prijavijo, da jim rezerviramo bivanje po ugodni ceni v hotelu ali kje v bližini.

Lep pozdrav in dober prijem!

Predsednik komisije RZS

za delo z mladimi ribiči:

Marko LIPOVŽ, prof., l. r.

Predsednik

Ribiške zveze Slovenije:

Dr. Miroslav ŽABERL

OPREMA ZA MUHARSKI TABOR

V kompletu za udeležbo na muharskem taboru mladih ribičev Ribiške zveze Slovenije (RZS) mora biti:

– osebni dokumenti:	– oblačila, obutev in drugo:
KARTICA ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA,	pižama,
ČLANSKA IZKAZNICA, (neobvezno)	par navadnih copat (za bivanje v domu),
OSEBNA IZKAZNICA ALI POTNI LIST (osebni dokument)	majice – dolga rokava,
	majice – kratka rokava,
– oprema za bivanje:	spodnje perilo,
pribor za osebno higieno: milo, glavnik, šampon, zobna ščetka, zobna pasta,	kratke hlače,
mala brisača za osebno higieno	rezervne dolge (tople) hlače,
	trenirka,
baterijska svetilka;	par športnih copat (soperge),
	vetrovka ali debel pullover,
– za spremljanje programov tabora:	dežni plašč.
ribiški škornji visoki ali ribiške hlače,	
muharski telovnik, podmetalka	
Muharski ribolovni pribor. (opremljena muharica z koleščkom, predvrstica in umetne muhe vseh vrst	
Namizna svetilka za vezanje muh (priporočeno)	
muharski vezalski pribor: muharski trnki, pribor za vezanje umetnih muh in vezalni material; (priporočeno)	

Podrobna navodila ti bo posredoval vodja skupine – tvoj mentor – na pripravljalnem sestanku za tabor. Pred odhodom na tabor mora mentor osebno pregledati veljavnost osebnih dokumentov udeležencev.

Marko LIPOVŽ
predsednik komisije RZS
za delo z mladimi ribiči

Program aktivnosti 27. muharskega tabora OSILNICA 2022

20. do 22. maja 2022

prizorišče tabora **hotel KOVAČ**; ribolovni revir reka »KOLPA« RD KOČEVJE

petek, 20. maj

do 16. ure prihod udeležencev tabora v **hotel KOVAČ, Sela 5 1337 Osilnica**
 namestitev po sobah
 16.00–16.30 otvoritev in pozdravni govor udeležencem
 pozdrav predsednika RD Kočevje in RZS
 16.30 predavanje in praktični prikaz discipline kasting, trening
 17.30–19.30 met muhe v tarčo in daljavo
 19.45–20.30 večerja
 20.30–22.00 vezanje umetnih muh po skupinah
 učilnica hotela
 22.00 počitek

mentorji in vodja tabora
 vodja tabora
 predsednika

mentorji, komisija za kasting - igrišče hotela
 restavracija hotela

vezalni mojstri in mentorji
 dežurni mentorji

sobota, 21. maj

6.30–7.00 vstajanje, osebna higiena in pospravljanje sob
 7.00–8.00 zajtrk
 8.30–11.00 predavanje o entomologiji
 učilnica hotela
 11.00–12.00 prikaz tehnike muharjenja in priprava pribora za ribolov
 13.00–14.00 kosilo
 14.30–17.30 ribolov Kolpa in Čabranka
 18.00–18.30 predavanje na izbrano temo
 19.00–19.45 večerja
 20.00–22.00 vezanje umetnih muh
 22.00 počitek

dežurni mentor
 restavracija hotela

vezalna komisija
 vezalna komisija
 restavracija hotela
 vezalna komisija in mentorji
 predsednik RZS
 restavracija hotela
 vezalni mojstri in mentorji
 dežurni mentor

nedelja, 22. maj

6.30–7.30 vstajanje, osebna higiena in pospravljanje sob
 7.30–8.30 zajtrk
 9.00–12.00 ribolov na Kolpi z mentorji
 13.00–14.00 kosilo
 14.00 pospravljanje opreme in priprava na zaključek
 proste aktivnosti, priprava gradiva za bilten (risbe in pisni prispevki udeležencev tabora)
 15.00 zaključek tabora z razglasitvijo vseh rezultatov tekmovanj
 predvideno ob 16.00 razpust tabora.

dežurni mentor
 restavracija hotela
 MTP - mentorji
 restavracija hotela
 mentorji

Ljubljana, marec 2022
 vodja tabora: **Drago Ornik**

PS.: V primeru slabega vremena ali povišanega vodostaja na reki se program sproti prilagodi razmeram na terenu.



NATEČAJ RZS ZA NAJBOLJŠO RIBIŠKO FOTOGRAFIJO

Ribiška zveza Slovenije ponovno razpisuje natečaj za najboljšo ribiško fotografijo, in sicer na tematiko »Reka, jezero in ribič skozi ribolovne sezone«. Osnovna motivika fotografije naj zajema ribiča, vodno telo in pokrajino v vseh letnih časih. Za lažjo vizualno predstavlo kandidatom priporočamo zglede naslovnice glasila Ribič. Izbrali bomo 13 najboljših fotografij in jih objavili na stenskem koledarju Ribiške zveze Slovenije za leto 2023.

Velikost datotek fotografij naj bo 2 do 4 MB v formatu .jpg in v resoluciji vsaj 300 dpi. Kandidate prosimo, da fotografije za natečaj pošljejo na RZS prek internetnih vmesnikov za pošiljanje večjih datotek (WeTransfer ipd.) na naslov sekretar.rzs@ribiska-zveza.si. Vsaka fotografija mora nositi ime in priimek avtorja, ime vodotoka in datum posnetka. Izbirna komisija bo pri pregledu fotografij prednost dajala še neobjavljenim posnetkom. Avtor izbranih fotografij obdrži vse moralne avtorske pravice, s podpisom avtorske pogodbe pa na RZS prenese vse materialne avtorske pravice do distribuiranja, reproduciranja, dajanja na voljo javnosti, predelave, elektronskega hranjenja in prenašanja fotografij. Prenos avtorskih pravic je izključen in je brez vsebinskih, časovnih, prostorskih in drugih omejitev. RZS si pridruži pravico do uporabe izbranih fotografij tudi za druge namene svojega delovanja. Z oddajo fotografij bo RZS štela, da se avtor strinja z naštetimi pogoji.

Zadnji rok za oddajo fotografij je **31. avgust 2022**.

Prispele fotografije bo pregledala posebna tričlanska komisija RZS, ki bo izmed prispelih fotografij izbrala najprimernejše fotografije za odkup in objavo v koledarju. Komisija si pridruži pravico do izbora števila fotografij in izbora kvalitete fotografij. Prav tako si komisija pridruži pravico odločitve o podelitvi nagrad za fotografije, ki so:

1. mesto: dnevna ribolovna dovolilnica za revir Unica (ZZRS) ali večdnevna dovolilnica za lov krapovcev ali plenilk na Blejskem jezeru,
2. mesto: dnevna ribolovna dovolilnica za revir Soča (RD Tolmin) ali večdnevna dovolilnica za lov krapovcev ali plenilk na Šmartinskem jezeru,
3. mesto: dnevna ribolovna dovolilnica za revir Sava (RD Bohinj) ali večdnevna ribolovna dovolilnica za ribolov krapovcev – plenilk na Slivniškem jezeru.

Vseh 13 avtorjev izbranih posnetkov za ribiški koledar bomo honorirali po veljavnem ceniku RZS - kategorija naslovnica glasila. Neizbrane fotografije bomo v roku 15 dni od zaključka natečaja vrnili njihovim avtorjem.

Lep pozdrav in DOBER PRIJEM!

Marko KRAJNC, l. r.
 predsednik komisije RZS
 za promocijske aktivnosti

dr. Miroslav ŽABERL,
 predsednik
 Ribiške zveze Slovenije

ROBERT HOČEVAR JE ŽE TRETJE DESETLETJE TAJNIK RD KOSTANJEVICA NA KRKI

Naj našo tokratno zgodbo predstavimo in začnemo z naslednjimi besedami: to, da je nekdo pripravljen polovico svojega življenja, poleg že znanih vsakdanjih delavnih obveznostih, nameniti zahtevni funkciji v nekem društvu, pomeni, da je spoštovanja ter občudovanja vreden človek. Zato si poleg naše pozornosti nedvomno zasluži najmanj zahvalno priznanje ljudi, za katere veliko postori, da društvena dejavnost želene cilje nemoteno doseže in s tem med drugim ohranja tudi njeno večdesetletno delovanje.

Prav takšen, spoštovanja in občudovanja vreden, človek je naš ribiški sotovariš ter današnji sogovornik iz Kostanjevice na Krki, gospod Robert Hočevár, inž. kem. teh.

Robi, kot ga kličemo ribiči, je marljiv in zanesljiv tajnik ribiške družine (RD) Kostanjevice na Krki, ki omenjeno, dokaj obsežno funkcijo opravlja že tretje desetletje. Če omenimo, da še ni tako dolgo, ko je naš ribiški prijatelj praznoval svoj jubilejni 60. rojstni dan, nam to pove, da Robi svoje tajniško delo opravlja polovico svojega življenja! Ob tem spoznanju lahko rečemo le: Vsa čast marljivemu

tistih časih prodajala ribiške dovolilnice ljudem, ki so si zaželeli ribolova in takrat sem se prvič srečal z ribiči. Nekateri moji prijatelji so pristopili v ribiško družino, kar je posledično vplivalo na mojo odločitev, da jim sledim in postanem ribič. Ja, to se je zgodilo leta 1988. Za delo tajnika sta me med prvimi nagovorila takratni gospodar ribiške družine Franci Kržičnik in predsednik kostenjeviških ribičev Jože Zagorc. Ob mojem prevzemu tajniškega dela je bilo nekoliko manj načrtovanih administrativnih nalog. Toda delo je kasneje postalo zahtevnejše, predvsem zaradi načrtnega vodenja ribiških družin se je pojavilo kar nekaj



Robi Hočevár je prijeten sogovornik in izredno marljiv »funkcionar«.



Delo tajnika opravlja že 28 let.

športnemu ribiškemu delavcu, ki z omenjenim dolgoletnim stažem nedvomno sodi v sam slovenski vrh najbolj prizadevnih športnih delavcev.

Naš sogovornik je pred najinim pogovorom ravno pripotoval iz Francije, kamor je odpotoval kot vodja projekta, a kljub temu, da se od dolgega potovanja še ni dodobra spočil, se ni odrekel že vnaprej določenemu časovnemu terminu srečanja, kar le potrjuje spoštovanja vrednega človeka.

V prijetnem pogovoru nam je Robi na naša številna vprašanja med drugim zaupal: »Pri nas doma nisem imel nobenega ribiškega vzornika, čeravno živimo tik ob reki Krki, le moja stara mama je na željo RD Kostanjevica v

dodatnega dela, kot so npr. letni in srednjeročni gojitveni načrti, vključno z njihovimi poročili. Vse RD so morale sodelovati in s podpisom prevzeti naloge odgovornosti, zapisane v koncesijski pogodbi med nami ter ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano države Slovenije. Moj začetek tajniškega dela sem opravljal s pravo delavno vnemo, a moram priznati, da se ta po 28 letih omenjenega dela »malo izgubi«, toda še vedno se človek potruži, da je delo opravljeno tako, kot to zahtevajo državne institucije. Trenutno se že pripravljamo na praznovanje jubilejne 70. obletnice delovanja naše RD. Rad bi videl, da delo tajnika v bližnji prihodnosti prevzame kateri od naših mlajših članov,

a žal ni kandidatov. Članstvo se stara, mladih ribičev pa je vedno manj, kljub temu da si v naše vrste prizadevamo vključiti čim več naših zanamcev. Toda človek ne sme nikoli obupati, moramo biti optimisti z mislijo, da se bodo zadeve morda čez določen čas le »obrnile« na bolje in po naših željah. Ob teh spoznanjih me hrabri dejstvo, da z mojimi ribiškimi sotovariši tvorimo dobro uigran delovni tim, ki mu uspe realizirati zastavljene naloge na našem dokaj obširnem in zahtevnem društvenem ribolovnem področju, pri čemer le nismo čisto sami. Zadovoljni smo, da nam naši občinski svetniki prisluhnejo, seveda podobno kot ostalim društvom v naši Občini Kostanjevica na Krki. Tu imam v mislih javni razpis sofinanciranja javnih programov. Vse omenjeno človeka nekako moralno obvezuje in prepričuje, da je treba še vztrajati ter z delom nadaljevati po začrtanih

tvorno sodelujeva, brez kakršnih koli problemov ali sporov, kar je stalnica našega društvenega dela. Menim, da sem Robija navdušil, da prevzame tajniško delo z odločitvijo nabave računalniške opreme, kar je v tistem tehnološko razvojnem času pomenilo, da smo naredili korak naprej k bolj sodobnemu obvladovanju vse bolj zahtevnega dela, pri doseganju dolgoročnih in kratkoročnih načrtov, pri gospodarsko ribolovnem in še posebej pri načrtnem gospodarjenju z vodami, v katere je treba vsako leto vlagati ribji življi itd.,« je poudaril predsednik in nadaljeval: »Robijevo ustvarjalno delo je vidno na vsakem koraku obširnega vsakdanjega dela v naši ribiški dejavnosti, v katero je vključeno tudi izobraževanje mladih ribičev, ter na športno ribolovnem tekmovalnem področju. Nismo še pozabili svetovnega prvenstva v lovu rib s plovcem za



Jože Zagorc, predsednik RD Kostanjevica na Krki



Bojan Bajc, marljiv gospodar Kostanjeviških ribičev

društvenih smernicah,« na koncu pogovora Robi Hočevar – prizadeveni tajnik kostanjeviških ribičev – strne svoje misli.

K pogovoru smo povabili tudi Robijeva društvena sodelavca: Jožeta Zagorca, predsednika RD Kostanjevica, in Bojana Bajca, gospodarja ter vodjo čuvajske službe RD, da bi tudi onadva podala oceno sodelovanja.

Predsednik Kostanjeviških ribičev je »brez dlake na jeziku« odkritosrčno dejal: »V čast mi je in zahvalo, da lahko povem nekaj besed o našem tajniku. Spoznala sva se pred 30 leti, po mojem prevzemu RD in vse do danes

članice leta 2002, ki smo ga uspešno izpeljali na brežini reke Krke. Robi je imel kot vodja tekmovanja SP eno od ključnih nalog, ki jo je brezhibno opravil. Je človek, ki mu lahko zaupaš, in je med ribiči zelo spoštovana oseba,« na koncu pogovora zadovoljno oceni njegovo uspešno dolgotrajno delo predsednik Jože Zagorc.

Bojan Bajc, gospodar in vodja čuvajske službe RD Kostanjevica, nam je o tajniku povedal: »Z Robijem se pozna že 40 let, tvorno pa sodelujeva od leta 2002, ko je bilo organizirano žensko SP v LRP pri nas v Kostanjevici. Občudujem njegovo pripadnost naši ribiški družini, naši ribiški dejavnosti. Najino sodelovanje je že od samega začetka mojega prevzema funkcije gospodarja in vodje čuvajske službe na zelo spoštljivem ter ustvarjalnem nivoju. Med nama je čutiti, da si želiva čim bolj uspešnega sodelovanja za uspešno izpeljavo plansko postavljenih nalog. Z Robijem je prijetno sodelovati, saj je zelo razumen, dosleden in zanesljiv sodelavec.

Ja, Bojanu lahko verjamemo, kar nam je zaupal, saj že 15 let uspešno vodi gospodarsko dejavnost in vedno poskrbi, da se v kostanjeviške vode vloži čim več ribjega življa.

Na to, da zelo ceni tajnika RD, pa me spominjajo njegove večkrat izrečene besede: »Če ne bi imeli Robita, si ne znam predstavljati, kako bi funkcionirali!«

Slednje le še potrjuje besede predsednika RD Jožeta Zagorca, ki pravi, da je Robi Hočevar zelo cenjena in spoštovana oseba med ribiči.

Zapisal: Jože Šmejc

**TRGOVINA
Z RIBIŠKO OPREMO**

Sport
DANILO

Danilo Bižal s.p., Smednjska 32, 4000 KRANJ
Tel., fax.: 04/232-50-50, 041 643-194
E-mail: sport.danilo@siol.net Spletna stran: <http://www.sport-danilo.si>



Drava v Bistrici ob Dravi (revir Drava 6). Foto: A. Hellmuth Kramberger.

RD RUŠE

Ribiška družina Ruše svoje ribolovno področje upravlja na približno 180 ha vodnih površin reke Drave in vseh pritokov iz Pohorja in Kozjaka, ki se izlivajo v reko Dravo na območju med HE Ožbalt in HE Mariborski otok. Ustanovljena je bila jeseni leta 1956. Začetek je bil skromen, saj je društvo štelo le 48 članov. To število pa se je z leti hitro večalo. Vrhunec pri številu članov je Ribiška družina Ruše dosegla po letu 1970, ko je pod svojim okriljem združevala preko 650 članov. To število je z leti nihalo, v zadnjem desetletju pa strmo padalo. Danes šteje družina približno 240 članov.

V Ribiški družini Ruše poleg gospodarjenja posvečajo veliko pozornosti tudi drugim dejavnostim. Skrbijo za mladi naraščaj, predvsem preko ribiških krožkov na štirih osnovnih šolah. Veliko pozornost posvečajo tudi tekmovalni dejavnosti. Ena ekipa tekmuje v državni A ligi, ena v B ligi in ena v ZRD MB tekmovanju. Vsako leto ribiška družina organizira tudi družinsko tekmovanje. V letu 2021 je bil prvak ribiške družine Dušan Kukovec, car ribiške družine pa Peter Urleb. Iz njihovih vrst se tekmovalci udeležujejo tudi evropskih in svetovnih tekmovanj. Zgledno sodelujejo z drugimi društvi in organizacijami v mestu Ruše kakor tudi z občinsko upravo. Skupne stične točke združujejo v korist ne samo ribičev, temveč vseh krajanov, saj živijo v sobivanju in koristijo skupne dobrine. Ekologija je domena vseh ribičev, saj se ribičem pri čistilnih akcijah pridružijo tudi ostali občani. Želijo si, da bi lahko naravo ohranili čim bolj čisto, vode po možnosti polne rib, kot so bile nekoč, da jim zanamci ne bi očitali neznanja pri gospodarjenju z vodami in njenim življenjem.

Osnovni podatki

NASLOV: Ob Dravi 9, 2342 Ruše
ELEKTRONSKI NASLOV: info@rd-ruse.si
SPLETNA STRAN: <https://rd-ruse.si/>

Preglednica 1: Članstvo v RD Ruše na dan 14. 3. 2022

Kategorija	Število članov
Polnoletni	195
Pripravniki	5
Mladi, študenti	1

Ribiški dom

Nahaja se tik ob reki Dravi v Rušah in služi ribičem kot delovni prostor pri ribiškem upravljanju ter kot kraj za druženje. Tukaj je mogoče kupiti tudi dnevne ribolovne dovolilnice za vse naše revirje. V njem so hrambena soba, sprejemna pisarna, manjša kuhinja in



Iztok Štraus - najuspešnejši tekmovalec ribiške družine Ruše je tudi njen predsednik. Iz arhiva RD.



Reka Drava pri mostu na Ruti (revir Drava 5). Foto: A. Hellmuth Kramberger.

večji prostor z mizami, ki služi za prireditve in druženja. Pri ribiškem domu se nahajata tudi manjši ribnik s pestro sestavo rib, ki služi v izobraževalne namene in manjša kočica za hrambo čolnov in drugih pripomočkov pri ribiškem upravljanju. Ribiški dom je odprt ob sredah med 17. in 19. uro. Več informacij je na spletnih straneh:

<https://rd-ruše.si/>

<https://www.facebook.com/groups/344907993991270>

Revirji

Ribolovni revir Drava 5 se razteza od HE Ožbalt do HE Fala. Revir Drava 6 obsega akumulacijsko od HE Fala do HE Mariborski otok. V upravljanju RD Ruše je tudi 14 potokov, od tega trije lovni, to so Lobnica, Radoljna in Bistrica, v katerih se lahko v sezoni izvaja športni ribolov na domorodno potočno postrv. Večina ostalih potokov je gojitvenih, namenjenih vzreji potočne postrvi za vlaganje v ribolovne vode, en del vodotoka ima status prizadete vode (Logarjev potok 2), en pa je v Ribiškokojitvenem načrtu vpisan kot ribolovni revir, vendar je ribolov v njem trenutno z internim pravilnikom prepovedan (Šturmov potok).

► Drava 5

Ribolovni revir Drava I se razteza od HE Ožbalt do HE Fala, na površini 51,6 ha. Gre za počasi do hitro tekočo reko z globino od 2 do 7 m, naseljeno z 28 domorodnimi vrstami rib in 6 tujerodnimi. Med ribolovno zanimivimi vrstami prevladujejo mrena, podust, platnica, klen, ploščič, krap, som, smuč in ščuka, od manjših rib pa zelenika. Primerna je za vse vrste ribolova: lov s plovcem, z blestivko, muharjenje in talni ribolov.

Ribolovni režim: ribiči lahko izvajajo športni ribolov v skladu s Pravilnikom o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Ur. list RS št. 99 od 30. 10. 2007).

V času od 1. 2. do 30. 4. je strogo prepovedana uporaba blestivke in drugih podobnih umetnih vab (plastične hobotnice itd.) zaradi lovopusta ščuke! Lov ščuke, soma, bolena in smuča ter salmonidov je dovoljen samo z umetnimi vabami. Prepovedana je uporaba trnkov dvojčkov in trojčkov, razen pri umetnih vabah za ribolov roparic in salmonidov. Prepovedan je ribolov v varstvenih vodah reke Drave (min. 100-metrski pas nad in pod HE) ter v področju objektov HE. Lov ciprinidov je dovoljen z umetnimi vabami ter vabami rastlinskega in živalskega izvora (vendar ne žive živali, razen črvov, deževnikov in ličink). Za lov ciprinidov je dovoljena uporaba le trnka enojčka.

► Drava 6

Revir Drava 6 obsega akumulacijsko od HE Fala do HE Mariborski otok, površine 93,6 ha. Naseljena je z enakimi vrstami rib kot revir Drava 5, vendar je reka tukaj počasnejša, v povprečju globlja in bolj zamuljena, zato v njej prevladujejo druge ribje vrste: krap, ploščič,

kleni, somi, smuč, boleni in ščuke. Sorazmerno manj se letno ujame mrene, podusti, platnice in tujerodne šarenke, od majhnih rib pa prevladujejo kleniči, zelenike in rdečke. Revir je primeren za vse vrste ribolova: lov s plovcem, z blestivko in talni ribolov.

Ribolovni režim: ribiči lahko izvajajo športni ribolov v skladu s Pravilnikom o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Ur. list RS št. 99 od 30. 10. 2007).

V času od 1. 2. do 30. 4. je strogo prepovedana uporaba blestivke in drugih podobnih umetnih vab (plastične hobotnice ipd.) zaradi lovopusta ščuke! Lov ščuke, soma, bolena in smuča ter salmonidov je dovoljen samo z umetnimi vabami. Prepovedana je uporaba trnkov dvojčkov in trojčkov, razen pri umetnih vabah za ribolov roparic in salmonidov. Prepovedan je ribolov v varstvenih vodah reke Drave (min. 100 m pas nad in pod HE) ter v področju objektov HE. Lov ciprinidov je dovoljen z umetnimi vabami ter vabami rastlinskega in živalskega izvora (vendar ne žive živali). Za lov ciprinidov je dovoljena uporaba le trnka enojčka.

Tako v revirju Drava 5 kot v revirju Drava 6 je dovoljen ribolov iz čolna in v skladu s pravilnikom o nočnem ribolovu tudi nočni ribolov. Dovolilnice za nočni ribolov je mogoče kupiti izključno preko spletne strani ribiskekarte.si, na sedežu Ribiške družine v Rušah in v ribiški trgovini *Trofeja center* v Mariboru.

► Lobnica

Potok Lobnica je salmonska reka, površine 10,9 ha. Je minimalno reguliran potok, pravi pohorski biser, v katerem živijo predvsem avtohtone potočne postrvi visoke genske čistosti, v spodnjem delu pa se najdejo tudi lipani, šarenke, pri izlivu potoka v reko Dravo pa kleni. Potok izvira na vrhu Pohorja pri Tihem jezeru in teče sprva po rahlo padajočem planotastem svetu, nato pa si utira svojo pot skozi ozko dolino v osrčju gozdnega rezervata Pragozd Šumik do naselja Smolnik in od tam do reke Drave. Ribolov za turiste je dovoljen od mostu v naselju Smolnik do izliva potoka v reko Dravo. Dovoljeno je muharjenje.

Dnevni ulov: 3 salmonidi, od tega največ dva lipana.

► Radoljna

Ribolovni revir obsega potok Radoljno od izvira do izliva. Je salmonidni revir, podobne velikosti kot potok Lobnica (9,7 ha), a v spodnjem delu nekoliko širši. Gre za pohorski potok, zahodni pritok reke Drave, ki nastane iz več manjših izvirov na severni strani razvodnega hrbišča pri smučarskem središču Rogla. Od tam teče najprej po razmeroma položni in neizraziti dolini proti severu, nato pa vstopi v ozko in strmo dolino. V njej ga tako z leve kot tudi z desne strani napajajo številni manjši potočki, z desne strani pa se vanj izliva tudi nekoliko večji potok Plesiščica. Od Lovrenca na Pohorju teče Radoljna po nekoliko širši dolini in se pri vasi Ruta



Potok Radoljna si utira pot skozi odporne magmatske in metamorfne kamnine v objemu pohorskih gozdov. Foto: A. Seifried.



Potok Lobnica. Foto: B. Kramberger.



Bikeb



Ščuka

izliva v reko Dravo. Med Lovrencem na Pohorju in Ruto je potok na nekaterih mestih reguliran, sicer je v večjem delu njegova struga še naravna. V enem najlepših pohorskih potokov živijo v glavnem domorodne potočne postrvi, v spodnjem delu pa se najdejo tudi šarenke in lipani.

Ribolovni režim: dovoljeno je muharjenje. Z dnevno dovolilnico je trenutno dovoljen ribolov od mostu pri gostilni Kores v Puščavi do izliva v reko Dravo. Dnevni ulov: 3 salmonidi, od tega največ dva lipana.

► Bistrica

Je najmanjši lovni potok v upravljanju RD Ruše, površine le 1,5 ha. Nastane iz dveh srednje velikih pohorskih potokov, ki se združita v večji potok šele v naselju Log pod Pečkami. Od tam teče potok po okoli 3,5 km dolgi dolini in se v naselju Bistrica ob Dravi izliva v reko Dravo. Naseljen je predvsem s potočno postrvjo, tik pred izlivom v Dravo so prisotni še: klen, klenič in navadni globoček.

Ribolovni režim: dovoljeno je muharjenje in ribolov z vodno kroglico ter uporabo ene umetne muhe. Dnevni ulov: 3 potočne postrvi.

Naše poslanstvo

Pri ribiškem upravljanju se trudimo ohranяти čiste vodotoke, omejevati in omiliti škodljive posege v vodotoke ter skrbeti za dober stalež domorodnih vrst rib. Za ta namen smo v zadnjih letih povečali poribljavanje domorodnih vrst rib na račun zmanjšanja deleža poribljavanja

z gojenim krapom. V reko Dravo se približava največ smučev, ščuk in ploščičev, z mladimi in odraslimi ribami. Pred leti smo v reko Dravo vložili tudi večjo količino domorodnega jeza, ki se je uspešno obdržal, in sulca. V potoke pa vlagamo domorodne potočne postrvi visoke genske čistosti v vseh velikostnih kategorijah. Ribogojnici, s katero vsakoletno uspešno sodelujemo, smo za jato plemenskih rib, od katerih dobimo zarod potočne postrvi donavskega tipa, pred leti prispevali samce iz lastnih potokov.

V letu 2021 smo v revirje, ki so v ruškem ribiškem okolišu, vložili skupaj 2758,32 kg rib, od tega 193 kg ščuk, 126,32 kg smučev, 1372 kg ploščičev in kot dopolnilo 1067 kg krapov. V lovne potoke smo vložili skupaj 108,88 kg rib, od tega 43,16 kg potočne postrvi iz lastnih gojitvenih potokov (največ iz potoka Bresternica) ter 63,27 kg mladice in odraslih rib iz ribogojnic, v gojitvene potoke pa 16200 kosov zaroda.

V reki Dravi je bilo v letu 2021 skupaj opravljenih 2337 ribolovnih dni, od tega 92 v potokih. Skupaj je bilo uplenjenih 3986 rib oz. 974,11 kg, od tega velika večina v revirju Drava 6, kjer se tudi največ lovi.

V letu 2022 načrtujemo – razen poribljavanja reke Drave s smučmi, ščukami in ploščiči – tudi vzdrževalno poribavljanje z mladimi domorodne donavske podusti in jeza.

Uredništvo

Vir: spletna stran

Text dopolnila: B. Kramberger in I. Štraus.



PONOVNO V AKCIJI

Topli dnevi so pred nami, čas dobrih, pozitivnih vibracij. Vse, kar si ribiči želimo v tem času, je oditi za vodo in »le« živeti. Med pisanjem tega članka sva bila z dekletom Vito zelo zasedena zaradi službenih obveznosti, zato je bil ribolov še dragocenejši. Snemala sva tudi ribiško oddajo, obiskala številne kraparske revirje v vsej njihovi lepoti in miru. Vedno pravim: »Ni pomembno, da so ulovljene ribe velike, temveč s kom in kje jih lovimo. In da pri tem neznansko uživamo.«

Tekom 5-dnevnega krapolova, ki ga opisujem v prispevku, nama res ni šlo za ulov velikih krapov, temveč za umik v mir in tišino neokrnjene narave. Ravno zaradi miru sva izbrala jezero Mola pri Ilirski Bistrici. Verjamem, da ste za ta lep revir že slišali, če niste že tam tudi lovili. Gre



Zmagovalna naveza za krape, ki so jo manjše ribe le težko vsesale.



Na Moli sva imela veliko prijemov in veselja s krapci.

za veliko akumulacijsko jezero, ki se sredi gozdov razprostira v obliki kačjega telesa. Ima ogromno zanimivih ribolovnih mest, saj je obala zelo pestra. Jezero bogatijo številni zalivi. Predele plitve vode in ožine prekinjajo globine in široka območja prostrane vodne površine.

Ribolov

Ob prihodu sva kombi parkirala pri ribiški koči. Pred nama se odpre prečudovit pogled na jezero. Vse okoli njega raste



Vita z zrcalarjema iz Mole.



Vita, Salvo in dva prekrasna krapa ☺



Eno od jutrer nama je polepšal luskar v odlični kondiciji.

gozd, oči boža zelena barva, travniki dišijo, da kar strmiš in srkaš vase vso to lepoto. Na prvi pogled se zdi, da na jezeru ni ribičev, vsaj na odsekih, do koder nama sega pogled. Bili smo sredi tedna, morda zato. Na voljo sva imela veliko ribolovnih mest, izbrala sva udobno kraparsko mesto z veliko sence, ki so jo nudila bližnja mogočna drevesa.

Kakor hitro je bilo mogoče, sem skočil na napihljivi čoln in pregledal mesta, kamor sva metala vabe za krape. Pred nama se odpira širok pogled s skalovjem na desni strani. Na levi, na razdalji približno 300 m, znaša globina 12 metrov. Opazim tudi pestro obnašanje krapov, ki skačejo in plavajo po plitvinah.

Okoli naju je precej poraslih območij, ribe plavajo sredi njih, a se ne oziram na to. Na sonarju sem namreč opazil, da je na dnu še več rib, ki se očitno aktivno hranijo. Prepričan sem, da je ribolovno mesto pravo, zato pripravim marker. Kakorkoli, v največji globini, praktično sredi prvotne struge potoka, ki je tekel tod pred zaježitvijo, na sonarju nisem zaznal dogajanja. Vseeno sem vztrajal.

Pomaknem se malce v stran, kjer je dno malo bolj poraslo s travo in ni tako globoko. Hitro opazim jato krapov, ki jih lahko na dnu vidim celo s prostim očesom. In to kljub globini 5 metrov, saj je voda res bistra! Spodaj je velika jata krapov, od 20 do 25 rib se gnete skupaj, kar me zelo opogumi. Sem namestim drugi marker. Kljub velikemu številu krapov me malce skrbi, koliko krmila bom potreboval. Obenem se hitro odločim za strategijo velike vabe, da zmanjšam število prijemov majhnih rib. Vsekakor mi tudi ni do tega, da se piskač oglašva vsakih 5 minut.



Nepopisno lepe podrobnosti zrcalarja iz Mole. Poglejte te drobne luske pred repno plavutjo!

Taktika

Glede naveze se odločim za krajšo, 30 cm dolgo prevlečeno predvrnico, ki ima nosilnost 13 kg. Od trnkov izberem širokega (*angl. wide gape*) velikosti #2 z obročkom, s pomočjo katerega je bojli bolj fleksibilen in zelo učinkovit, ko ga krap izpljune. Na las namestim lebdeči bojli (*angl. pop up*) s premerom 16 mm in z aromo ananasa ter večji, 24-milimetrski bojli z aromo pikantnega raka. Pripravljen sem!

Obe ribolovni območji, na kateri sem postavil markerja, sta v dosegu udobnega meta, torej med 70 in 100 m proč od obale. Mesti sem tu in tam nakrmil z manjšo količino krmila. Kar se tiče palic, če slučajno koga zanima, sem uporabil palice, dolge 12 čevljev, s krivuljo 3 lb. Z njimi enostavno mečem naveze z utežjo 70 g.



Riba v razredu 6–7 kg, a prekrasna, brez napak in v odlični kondiciji.



Morda se še kdaj vidimo ...



Ribolovno mesto, preden sva pričela s pospravljanjem.



Največja riba nekajdnevnega ribolova na Moli je bil ta prekrasni luskinar, težak med 9 in 10 kg. Zadovoljna sva se nato odpeljala proti domu.

Že po dobri uri ribolova, ko sva si z Vito privoščila kosilo, me iz stola izstrelil močan zvok piskača. Na najino presenečenje gre za dvojni prijem! Z Vito sva naenkrat oba utrujala svojega krapa. Prav nenavadno, da sta se za prijem odločila ob istem času, čeprav sta bili vabi približno 300 ali celo 350 m druga od druge.

Boj je bil zelo dober, oba zapeta krapa sta bila močna, v dobri kondiciji. Kmalu sva v podmetalkah imela dva prelepa zrcalarja, ne največja, a vsekakor vredna občudovanja. Prvih prijemov se vedno izjemno razveselim, saj prinesejo veliko dobre volje in optimizma. Vesela sva in razpoloženje je na visokem nivoju, ko znova pripraviva vabe.

Sonce se je počasi skrillo za drevesa in piskači so povsem utihnili. Le do večera, ko je na eno od vab prijel manjši luskinar. Nekako mu je le uspelo požreti mojo ogromno vabo. Vedno me presenečajo ti majhni krapci in tudi ploščiči, kako uspejo vsesati tudi velike vabe. Večer poteka mirno, do polnoči zabeleživa nekaj prijemov manjših krapov.

Akcija

Zjutraj naju ponovno razveseli res lep luskinar. Rejen je, v odlični kondiciji, tehta med 6 in 7 kg. Na palici se je zdel večji, vlekel je na levo in se želel skriti med podvodne ovire.

Odločim se za spremembo taktike in vabe položim na ribolovno mesto (ne vržem), zraven pa namečim malo boljlijev, čisto blizu vabe, ne daleč naokoli.

Dnevne temperature so zelo prijetne in sredi dneva si z Vito privoščila žar. Uživava v senci zelenja in pogledu na prekrasno vodo.

Piskač stalno piska. Z Vito utrujava krape, jih zajameva, nekaj tudi fotografirava, nato pa znova namestiva vabe. Tem-

po je hiter in prijetno utrujajoč. Prijeme imava bolj ali manj na vsakih 20 do 30 minut, zato nimava časa za posedanje.

Med drugim ujameva zrcalarja, znova težkega med 6 in 7 kg, ki ima kot slika lepe luske. Tik preden ga spustim, ga občudujeva in fotografirava.

Tudi Vito razveseli lep prijem krapa, ki pa je praktično brez lusk, skorajda usnjar. Ker je toplo, stojiva kar v vodi in uživava med krapci. Fotografiranje pogosto prekinejo prijemi, zato še mokra nadaljujema z ribolovom oziroma utrujanjem novega krapa, ki je prijel.

Zaključek v slogu

Število ulovljenih krapov je neverjetno. Četrty dan najine odprave sva se odločila, da ne bova več lovila ponoči. Odločitev je bila dobra, saj sva se odlično naspala. Naslednje jutro sva se namenila pospraviti opremo, približevali pa so se tudi nevihtni oblaki. Palice in vabe sva pustila pri miru, da bi naju morda presenetil še kateri od prebivalcev jezera. Odločitev je bila pravilna, saj je piskač močno zapiskal, po močni borbi pa sva v podmetalko zajela krapa, težkega med 9 in 10 kg. Največja riba odprave je znova prišla skorajda v zadnji minuti. Luskinar je bil znova popoln in v vrhunski kondiciji. V jezeru Mola živijo res zdrave in zelo lepe ribe.

Tekom najinega 5-dnevnega ribolova sva ujela več kot 30 krapov. Misijo sva izpolnila več kot uspešno. Med ribolovom sva se izvrstno zabavala in uživala v neokrnjeni naravi. Kaj več si ribič še lahko želi?

Salvatore Perrone
Prevod: Hany Bany

»V'L'KA« VODA

»Čuj, začela je padat',« je potoval stavek »dežurnega« po zainteresirani vaški javnosti. To je pomenilo dirkanje iz šole in urgentno izvršitev domačih obveznosti, vključno s kosilom, in popoldansko druženje s sovrstniki v pričakovanju vrnitve Drave v svojo strugo.

»Veš, kaaakee so v spodnji lukn'i! Cela jata belic (podusti) ...« je povedal Mirko, ki je vedno največ vedel o tem, kje se spleša čakati in kam je najbolje iti pobirat nasedle ribe po poplavih. Hja, nikoli ga sicer nisem videl z ribiško palico v roki, toda ribe so pa imeli vedno na jedilniku. Je dvignil frekvenco nevzdržnega pričakovanja vsaj za dve stopnji, saj smo vedeli, da je ta spodnja jama proti koncu prodišča še povezana z zalivom in je bilo vprašanje, koliko rib bo v njej ostalo. Je vmes privozil v izvidnico Branko, ki je imel najbolj »navito« oziroma »sfrizirano« APN-



-ko v fari, vprašal Mirka, kako kaže, in zapičil vejico na rob motne vode. Na nas »froce« se niti ozrl ni, saj je bil predstavnik elite naših starejših bratov in njihove družbe, ki so zgoraj na vogalu pri gospodu Tonetu, ki je slučajno vzgajal dve hčerki, imeli strokovno in seveda glasno debato o čemerkoli, česar pa mi tako nismo mogli razumeti. Po desetih minutah je Branko »odpiskal« s svojim strojem in hitro smo slišali še par ostalih, ki so imeli »mašine«, da so se odpeljali nekam ... »Drek,« je nato rekel Peter, ki je bil sicer kakšno leto mlajši, a je imel govorni nastop največjega frajerja: »V p ... m ...; nikam ne'a pada, jaz pa morem bit' do poročil (še ob 19.30) doma. Prekleta sraje; ke či tota frdamana voda pade čiz noč?!« Tudi ostale nas je stisnilo pri srcu, saj smo ravno tako imeli uro za vrnitev domov, ki smo se je morali držati, če smo se še kdaj v bližnji prihodnosti hoteli srečati tukaj. Mirko, ki je, po naše takrat, imel manj »zategnjene« starše, nas je delno potolažil, ko nam je obljubil, da nam bo pred poukom sporočil aktualne novice o vodostaju.

Noč je seveda bila bolj kot ne neprespana, ampak na srečo so se udrnine na prodišču začele zapirati šele v četrtek popoldan. Bojno opremljeni smo se zopet dobili



»pri baraki«. »Brez veze; tak' bo čez pol ure pa'la. Gremo kuj na »gres« (prodišče),« je nekdo izrekel točno to, kar smo vsi mislili in se odpravili kakšnega pol kilometra nizvodno. »Ki te Mirko je?« Eden je pokazal z roko na drugo stran največjega iztekajočega se še zaliva ob obrežju, kjer sta z Brankom »mlatila« za poleglim grmom. Ne vem, ampak morda je bila tista ščuka ključna, da



doline in vrhovi avstrijskega visokogorja ter so bile takrat redne in so trajale več dni oz. so bile »urejene« po nekih smernicah, ki so jih desetletja vodili interesi gradnje in intenzivnega kmetijstva v vedno poplavnem pasu naše najbolj vodnate reke. No, je pa lepo, da višine poplav več ne označuje višina nešteto navesenih plastičnih vrečk in podobnega, česar niti ozelenitev ni uspela skriti.

Pred leti sem tako naletel na Franca, ki je nekaj kričal z brega proti Dravi, ki je bila le še malo nad normalnim vodostajem. Franca je bil dolgo časa lokalni ribiški čuvaj, sicer na ptujski strani, ampak sva se poznala. »Kaj počneš tam doli?« – »Ajd spizdi nekam,« prepoznam Petra. »Saj je tako brez veze, ker tako nič ni,« mi reče Franca in odide. Grem do Petra, da vidim, kaj ima. »Kaj delaš?« – »Ma neki drobiž se je *zakajlal* noter, pa ne more v strugo.« Na srečo ima poleg lopate še sekiro in tako družno ustvariva kanal do Drave ter po njem napodiva vsaj večino ribic.

Piva pri avtobusni nama ni bilo plačati, ker se je slučajno ustavil še Joža in ko sva mu povedala, zakaj sva tako umazana, naju je nadrl: »*Ke nista mogla še koga poklicat, madonca?!*« Pa je to kar sam naredil, da smo malo obujali spomine.

(Imena v zgodbi so izmišljena, besedilo je napisano z umetniško svobodo, če pa kdo notri znanca najde, je to zgolj pričakovano.)

David Babič

ima s hčerko gospoda Toneta, kateremu jo je poklonil, zdrava sinova.

Še ravno v pravem trenutku so od nekod prišli naši vzorniki, od katerih jih je celo nekaj imelo visoke gumijaste škornje. Kakšni asi! Ni jim bilo treba čakati, da skoraj vsa voda izteče, preden bi pobrali ponujeno. Z doma zavarjenimi podmetalkami so polovili večje kose rib in si jih razdelili toliko, kolikor jih je pač kdo bil pripravljen očistiti in skoraj vsi so odšli, še preden smo nastopili mi. Seveda so imeli bolj pomembne aktivnosti. Mi smo uporabili različne pristope. Je bilo komu vseeno za mrzlo kalno vodo in je brodil po njej v upanju, da bo po glavi uspel mahiniti kako veliko. Zvečine pa smo, tudi po napotku starejših, poglobili jarek iztekajoče se vode in vanj nastavili veliko podmetalko ter čakali. Običajno tako dolgo, da se je voda po »mlakah« toliko znižala, da smo še tam pobrali, če je kaj ostalo. Ulovljene ribe je bilo treba še očistiti, tako da smo izbrali tiste, ki so nam bile bolj všeč, ostale so pa odplavale na svobodo. Kdor ni prišel, si jih ne zasluži, me je učil oče.

Po občasni pomladanski povodnji grem še pogledat k moji Dravi. Seveda se mi zapiše tista oguljena o lepih časih v preteklosti. Ne maram tega, pa čeprav je tokrat res! Tisti naš »gres« je zaraščen zaradi večletne odsotnosti »junjskih vod«, ki so jih polnili s snegom napolnjene

V SPOMIN

Ivan Simon

(1943–2022)



Januarja nas je užalostila vest, da se je za vedno poslovil dolgoletni član Ivan Simon. Med letoma 2016 in 2021 je bil član Nadzornega odbora RD Voglajna.

Bil je velik ljubitelj narave, zaprisežen ribič in velik ribiški tovariš. Ribiški kolegi se spominjamo njegove vedre narave in prijetnega pogovora, ki ni bil omejen le na področje ribolova, saj je bil Ivan zelo razgledan, korekten in priazen.

Spoštovani Ivan, počivaj v miru!

RD VOGLAJNA

DELOVNA AKCIJA RIBIŠKE DRUŽINE LJUTOMER

Ribiška družina Ljutomer je v soboto, 5. marca, izvedla poribljavanje voda, tako da so sedaj naseljene vse stoječe vode, s katerimi upravlja ljubomerska ribiška družina. V neugodnih vremenskih razmerah so na ribnikih v Podgradju opravili težaško delo ter izlovili skoraj pet ton krapov in nekaj smučev. Nekatere vode so bile poribljene tako jesni kot spomladi, nekatere pa samo tokrat. Kot navajajo v ribiški družini Ljutomer, s tem velja prepoved ribolova v gramoznici Babinci in Jami Golnik od 5. do 12. marca, razen za turiste s kupljeno večdnevno karto *Ujemi in spusti*. Gramoznice Krapje, Bunčani in Boreci pri gostilni Zorko so zaprte za ribolov do 1. aprila, ko bo tam spet možen ulov. Za ostale revirje ni omejitev, prosijo pa, da ribiči upoštevajo omejitve, tako da se ribe vsaj malo navadijo na novo okolje. Ob tem so v vodstvu ribiške družine zadovoljni, da so kljub hladnemu vremenu skupaj družno opravili veliko ribiško akcijo.

Jože Žerdin



Ribiška akcija članov RD Ljutomer na ribniku v Podgradju pri Ljutomeru. (foto: Arhiv RD Ljutomer).

NAJVEČ RIBIŠKE SREČE JE IMEL CIRIL ŠČAVNIČAR



Temeljna ribiška enota Petišovci je pripravila prvo spomladansko ribiško tekmovanje.

V okviru Ribiške družine Lendava zelo uspešno deluje Temeljna ribiška enota Petišovci, ki upravlja z jezerom Speedway, kjer imajo ribiči ribiška tekmovanja, čez leto pa pripravljajo delovne čistilne akcije in čistijo obrežja. Tako se je vodstvo Temeljne



Na sliki Trije najboljši ribiči na tekmovanju v Petišovcih.

ribiške enote Petišovci odločilo in pripravilo srečanje za ribiče, ki so ga povezali z otvoritveno ribiško sezono. Pred tekmovanjem je vse zbrane ribiče pozdravil Goran Jezernik, predsednik Temeljne ribiške enote Petišovci. Ribiči so ribe lovili s *feeder* ali plovcem in po načelu *Ujemi in spusti*. Ob koncu tekmovanja so razglasili tri najboljše ribiče, ki so se udeležili prvega spomladanskega ribiškega tekmovanja, in jim podelili nagrade. Največ ribiške sreče je imel Ciril Ščavničar, Petišovci, ki je ujel 19.70 kilogramov ulovljenih rib in hkrati ujel tudi najtežjo ribo - krapa, ki je na tehtnici pokazal, da je tehtal 9,40 kg. Drugo mesto je zasedel Robič Verbančič, Dolina pri Lendavi, ki je na trnek ujel 18.80 kilogramov rib, tretje mesto je zasedel Marjan Vnuk, Lendava, ki je ujel 10.60 kilogramov rib.

Jože Žerdin

HHRANJENJE PRI KRAPOLOVU

Mojih 10 pristopov k hranjenju pri krapolovu:

1. Pri normalnem scenariju ribiči velikokrat uporabijo pelete, partikelj in različne velikosti boilijev, ko pripravljajo krmišča, ob tem pa na trnek dajo večje boilije. Ribe so previdne in nekatere že vedo, da so večje kroglice lahko nevarne, zato se bolj posvečajo manjšim vabam in pri tem niso tako pozorne. Sam pri takem pristopu na las trnka navlečem manjše boilije in jih tako skušam prelisičiti.



seboj, raje na začetku hranim čisto malo, da vidim, ali je riba sploh v bližini. Če je temu tako, lahko kasneje zmerom malo dohranim in si tako ne uničim mesta ribolova. V nasprotnem primeru pa se prilagodim in si poiščem novo mesto, kjer se riba zagotovo nahaja in se tudi hrani.

8. Velikokrat namesto boilijev na lasu trnka ponudim različne partiklje (koruza, čičerika, grah ...), pa čeprav hranim s partikljem in boiliji. Zakaj? Zato da se dvignem



2. Na zelo obremenjenih vodah z ribiči nikoli ne moremo storiti preveč, da si priskrbimo majhno prednost pred drugimi ribiči: sveže ponujene vabe ribe velikokrat prestrašijo in se jih zato kar nekaj časa izogibajo. Da bi to zaobšel, boilije, s katerimi rad lovim, pustim namakati v vodi iz jezera ali reke vsaj 8 ur. Namočeni boiliji bodo spremenili barvo in bodo v večini svetlejši (dajte zraven par svežih boilijev in opazili boste razliko). Hkrati pa zunanji zaščitni sloj ne bo več oviral prehoda arom, aminokislin in ostalih sestavin v boiliju, da ne bi te prej prešle v vodo in tako privabljal krape.

3. Pri koraku namakanja boilijev v vodi je še bolje, če jih namakam v vodi, v kateri se je kuhal partikelj. Ob istem učinku kot pri namakanju v navadni vodi se bodo namočeni boiliji navlekli vseh okusov iz partiklja in bodo tako še povečali svojo atraktivnost na lovnem mestu. Še en moj nasvet: voda od kuhanja konoplje je zato več kot odlična!

4. Če mi daljave, na katerih hranim, to omogočajo, vedno zdrobim nekaj boilijev in jih dodam hrani. Različne oblike zmanjšujejo strah pri ribah, obenem pa ti zdrobljeni boiliji delujejo prej in oddajajo signale (atraktorje) v vodo.

5. Ne lovim zmerom z normalnimi vabami in boiliji, s katerimi hranim. Včasih je samo drugačna oblika dovolj, da prelisičim še tako previdnega krapa. Pomaga, če samo malo spremenim obliko boilija na lasu. Najpogostejše obrezovanje boilija je eden izmed teh trikov.

6. Ko me kdo opazuje, se velikokrat čudi, da lovim s povsem drugimi boiliji ali vabami, kot pa hranim. Ena izmed mojih izkušenj je tudi ta, da so lahko različne barve in okusi na trnku previdnim krapom velikokrat bolj zanimive kot tiste vabe, ki jih ponujam na krmišču. Primer: hranim z boiliji svetlejšje barve na mesni osnovi, na lasu trnka pa imam rdeč manjši boilij okus jagoda.

7. Ne glede na to, koliko hrane za privabljanje imam s



iz standardnega pristopa večine ribičev na vodi, ko je velik pritisk. Hranim minimalno in ribo skušam prelisičiti z manjšimi vabami in obliko, ki se ji zdi bolj varna od naših kroglic, ki jih večina uporablja.

9. Pri sestavljanju hrane, s katero krmim, zelo rad posegam po *grund* hrani oz. *feeder* hrani ter jo dodajam partiklju ali boilijem, saj je to zelo atraktivna zadeva, ki v kratkem času privabi ribe na krmišče. Radovedni krap pa z zanimanjem sledijo manjšim ribam, ki se tam gnetejo okoli našega krmišča.

10. Tudi različna testa so ena od mojih najljubših sestavin za privabljanje rib. Malo testa okoli svinca, vabe ali kot posamezne kroglice v pva-mrežici, ki so poleg naše vabe na dnu, so velikokrat dobitna kombinacija, ki privabijo še tako previdnega krapa, saj se jim ta le stežka upre.

Tako! Tukaj je nekaj mojih pristopov, ki se jih občasno lotevam, da dosežem uspeh na zelo obremenjenih vodah z ribiči, obenem pa sem mnenja, da se z uporabo teh pristopov malce ločim od ostalih in obenem tudi zato beležim uspehe.

Pa dober prijem vam želim!

Boris Dajčman



Pri obeh ribah je bil vpleten Maks. Tale je prišla ven, ko se je zunaj že precej stemnilo. Lepo se vidi napet trebuh, poln iker, ter dve mesti, kjer podust nima lusk (morda zaradi neuspešnega napada čaplje ali kake druge ptice). (680)

MALI GRABEN ČETRTEČ, PETIČ ...

Vedno, ko smo lovili na Malem grabnu, smo bili navdušeni nad jatami velikih podust, ki so plavale mimo nas. Mnogo manj navdušeni pa smo bili nad tem, da jih nikakor nismo uspeli prepričati v to, da bi zagrizle. Nekaj časa nazaj sem se odločil, da bomo enkrat ali dvakrat namensko šli loviti to vrsto ribe, kajti skoraj vse ostale tam smo že ujeli. Dolgo sem razmišljal o tem, potem pa nas je ujela bolezen in dva tedna nismo smeli nikamor, nato pa me je zadelo, da se nevarno hitro bliža konec februarja in s tem tudi lovopust podusti. In kmalu bi zamudili priložnost.

V začetku februarskih počitnic smo se uspeli dogovoriti za dva poskusa na Malem grabnu. Ker namensko podusti nismo še nikoli lovili, sem za prvokrat prosil Jerneja, izkušenejšega člana naše ribiške družine, da gre z nami. On je pripeljal še sina Maksa. Nekaj dni prej sem Jerneja prosil za nekaj nasvetov in njegova navodila so bila naslednja: »Čim manj opreme, previdno, počasi in potihem preveri, če so podusti na mestu, kjer želiš loviti, potem pa se še bolj previdno skozi grmovje približaj vodi in spusti vabo po toku navzdol do njih.« V bistvu je zvenelo, kot da nas Jernej pripravlja na gverilsko bojevanje in ne na ribolov. »Hvala za informacije, Jernej, a nas bo pet. In fantje ne bodo mogli loviti iz grmovja,« je bil moj odgovor. Najti sva morala prostor, kjer bomo lahko vsi dokaj neovirano lovili.

Dan pred našim prvim ribolovom je precej deževalo, tako da sva se z Jernejem dogovorila, da gremo loviti v popoldanskih urah, ko bi nivo vode že padel. »Graben hitro

naraste, ampak tudi hitro pade,« mi je rekel. Poleg tega sta šla fanta v nedeljo dopoldan smučat, tako da je popoldanski ribolov ustrezal vsem kriterijem. Toda nesreča ne počiva in Urša mi je s smučišča poslala sporočilo, da se je v Tima zaletel drug smučar. Ko so prišli domov, sem fanta vprašal, kateri izmed njiju bi šel loviti in Tima je zanimalo, le kam in kaj. »Na Graben,« sem rekel, »In Jernej pa Maks gresta zraven.« »Jaz grem,« je bil hiter Tim in pozabil na bolečine zaradi udarca. Družba vrstnikov je velika motivacija.

Maks in Jernej sta nas že čakala na prvem »placu«. Dovolj prostora za pet ribičev ni bilo najlažje najti, a nam je uspelo. Nasmejal sem se, ko sem slišal Jernejevo opozorilo Maksu: »Pazi, špico imaš v vejah ... No, sedaj imaš pa še vrvico.« Do sedaj sem te besede slišal le pri sebi in lepo je bilo slišati, da nisem edini. Ker nam prvi prostor ni ponudil uspeha, smo se preselili po toku navzdol. Razporedili smo se na približno 100 metrih in poskusili srečo. Medtem sta šla Tim in Maks okoli raziskovat okolico (ribarjenje si je

treba včasih malo popestriti). Ribolov ni bil najlažji, saj je bil tok vode še vedno precej hiter, obenem pa so manjši vrtinci in ovire redno potapljali plovce. Kakšne pol ure smo lovili, ko se je zaslišal Maksov klic »RIBAAAA!!« Zdi se mi, da bi ga slišal, tudi če bi ostal na mestu, kjer smo prej lovili. A dobro novico je bilo treba deliti in to je bila najboljša novica do sedaj. Odložili smo palice in stekli na mesto, kjer sta se dva borila s tokom, ribo ter visokim bregom. Končno je bila prva podust zunaj! »Bravo, Jernej!« sem dejal. »Bravo, Maks,« me je popravil on. Fanta sta ujela lepo, približno polmetrsko podust. »Jo bomo vzeli?« je zanimalo Maksa. Jernejev NE je bil zelo jasen. Nam je pa potem tudi razložil, zakaj: »Podusti so že skoraj v drsti in tole je samica, polna iker. Škoda bi jo bilo sedaj upleniti.« Pokazal nam je še, kako se vidi napet trebuh, poln jajčec. Strinjali smo se, da podust vrnemo nazaj, še prej pa smo

so kaj kmalu padla v vodo). Toda od mlajših ribičev težko pričakuješ, da bodo mirno in tiho stali ob vodi, medtem ko se ne dogaja prav veliko – to je treba pri vsakem takem ribolovu vzeti v zakup in najti primerne rešitve (ena je ta, da pošlješ koga raziskovati bližnjo okolico).

Proti večeru sem na istem mestu, kjer sta Jernej in Maks dva dni nazaj potegnili ven drugo podust, eno podust približno take velikosti ujel tudi sam, a se je snela s trnka, še preden bi jo uspel pripeljati do podmetanke. Priložnost zamujena ne vrne se nobena, bi lahko rekel, kajti kmalu zatem smo pospravili opremo in se odpravili proti avtomobilom.

Fantoma večkrat rečem, da je dan, ko gremo loviti ribe, dober dan. Če pa še kaj ujamemo, je to le dodaten bonus. In tokrat je bilo natanko tako – glede na to, kako sva s Timom začela dan – najprej pri njegovi zdravnici, nato še nekaj ur čakanja na urgenci –, pa smo kasneje vseeno uspeli preživeti



Takšnih podusti je v grabnu zelo veliko, a najpomembnejše – to nam je uspelo ujeti! Nisem zaman prosil za pomoč izredno izkušenega Jerneja, ki je bil ključ do uspeha. (673)

opazili, da ima zlomljen rep. Kaj takega pri ribi tudi ne opaziš vsak dan, ne glede na to, kako pogosto loviš. Bodoča ribja mama je odplavala nazaj, mi pa smo nadaljevali z ribolovom. Ko se je že začelo večeriti, sta Jernej in Maks potegnili na suho še eno podust. Še ena polmetrska samica z napetim trebuhom in tokrat z zdravim repom. Tudi ta je šla hitro nazaj iskat partnerje za bodoče generacije. Mi pa smo se zadovoljni odpravili proti domu – dobili smo, kar smo želeli: lepe podusti na Malem grabnu.

Nedelja je tako minila, v torek pa nas je čakal še en ribiški »zmenek«, tokrat z Žigom ter Liamom, s katerima smo lovili že na ribnikih Straže. Z Žigom sva se že vse dogovorila, ko je znova začelo deževati – kar nekaj časa sem v ponedeljek v službi preživel s preverjanjem nivoja vode na spletni strani Arsa. Na srečo je nivo ves čas padal, ne naraščal. V torek sva se zmenila, da se dobimo ob deseti uri zjutraj, a življenje je tisto, ki se zgodi, medtem ko mi delamo načrte. Tima sem moral zjutraj odpeljati na zdravniški pregled zaradi nedeljskega trka na smučišču. In kar je bilo sprva mišljeno kot polurna zamuda, se je nato precej zavleklo. Zdravnica ga je namreč poslala na slikanje prsnega koša in na urgenci sva bila do enih popoldne. Na srečo je bilo na rentgenski sliki videti vse v redu, tako da smo se Liamu in Žigi, ki sta že lovila, pridružili s precejšnjo zamudo. Znova smo izbirali takšne pozicije, kjer je bilo ob vodi dovolj prostora za pet ribičev, ki niso bili tiho (tista Jernejeva navodila po telefonu



Na tej sliki je dobro viden prelom tik pred repno plavutjo. Take ribe še nisem videl in tudi za fante je bila precej velika zanimivost. Riba deformacija očitno ne moti preveč, saj je sicer izgledala dobro rejena in zdrava ter seveda polna iker. (673)

popoldne ob vodi in smo lahko bili zelo zadovoljni, da se je tako izteklo. Tisti dodaten bonus bi nam skoraj uspel, a za podusti bomo imeli še precej priložnosti. Sedaj je čas, da se osredotočimo na druge vrste rib, podustem pa damo čas, da napolnijo strugo s svojim zarodom.

Blaž Dominik

NARAVI PRIJAZNEJŠA GRADNJA HIDROENERGETSKIH OBJEKTOV

V medijih se zadnje čase množijo zapisi zagovornikov in nasprotnikov gradnje hidroenergetskih objektov. Argumentov za in proti izkoriščanju slovenskega vodnega potenciala (Mura, srednja Sava, Soča) ne bom komentiral. Bi pa pripomnil, da bi lahko z bolj učinkovito rabo električne energije zmanjšali potrebe po gradnji novih

(zemeljskih) brežin, poraščenih z drevjem ter makrofiti. Njihovo zavarovanje z zlozbami grobega lomljenca je dopustno le v tistih predelih, ki so neposredno podvrženi erozijskim procesom. Ukrep zagotavlja boljšo osenčenost vode in vetrovno zaščito ter ohranja površinske (zračne) vire prehranjevanja rib in približno enakovredne življenjske



Kilometre lomljenca in betonskih zidov bi lahko mestoma nadomestili z zemeljsko ter drevjem in makrofiti poraščeno brežino.



Z lomlencem oblečeno korito in visoka betonska zaplavna pregrada sta prekinila selitveno pot rib.



Ohranjeno naravno korito pritoka je pomembna selitvena pot rib, nastalo zaradi prodišče pa nadomestno dristišče litofilnih drstnic akumulacije.

hidroelektrarn, z bolj preudarno gradnjo in bolj premišljenimi vlaganji pa omilili škodo na okolju. Kako umeščati hidroenergetske objekte v prostor na naravi prijaznejši način je namreč stroki znano, pa vendar v praksi pogosto opuščen ali izrabljeno zaradi problemov prostora in cene ter človeške preračunljivosti. Pri tem imam v mislih predvsem:

- Ohranjanje in vzpostavljanje naravnih položnejših

pogoje med nekajkrat namnoženimi plenilci (ribojedimi pticami,...) ter njihovim plenom (ribami). Z vidika ohranjanja narave in zmanjševanja stroškov investicije je obstoječa praksa oblačenja celotnega akumulacijskega prostora v lomljenec ter betonske zidove povsem nesprejemljiva.

- Gradnjo umetnih ribjih poti, oblikovanih kot naravno pretočno korito med spodnjo in zgornjo vodo hidroelektrarne. Te morajo delovati kot selitveni medij in nadomestni habitat reofilnih ter oligoreofilnih vrst rib. Gradnja betonskih prekatnih, kasetnih, kaskadnih,... ribjih stez se namreč v praksi ni izkazala kot najbolj uspešna.

- Ohranjanje plitvin v obrežnem pasu in lokalna ureditev zemeljskih podvodnih gred za zasaditev ter razrast na nihanje vode odpornejšega vodnega rastlinstva (trstičja, ločja, rmancev, dristavcev, perunik, jezerskega bička,...) in s tem vzpostavljanja ugodnih pogojev razmnoževanja fitofilnih drstnic (ščuka, krap, linj, rdečeočka,...) ter gnezdenja vodnih ptic.

- Ohranjanje obstoječih ali sonaravna ureditev nadomestnih drstišč litofilnih drstnic (podust, klen, mrena, platnica,...) na vseh prodnih izlivih močnejših pritokov akumulacijskega prostora. S preteklo gradnjo poplavno dimenzioniranih kamnito-betonskih regulacij trapeznega in škatlastega profila ter cevnim kanaliziranjem pritokov so bile trajno uničene selitvene poti in tradicionalna drstišča rib.

- Ohranjanje prehodnosti celotnega toka pritokov akumulacije za razmnoževalne in druge selitve reofilnih vrst rib (sulec, potočna postrv, lipan,...) ter drugih vodnih or-



Sulca na svoji selitveni poti v pritok akumulacije.



Zemeljska brežina z obrežno plitvino je z razrastjo makrofitov postala drstišče fitofilnih drstnic in gnezdišče vodnih ptic akumulacije.



Umetna selitvena pot med spodnjo in zgornjo vodo hidroelektrarne je lahko tudi nadomestni habitat za reofilne vrste rib. Tej manjka še nekaj drevja za boljšo osenčenost struge.



Primerna ureditev izlivnega dela pritoka akumulacije omogoča obojestransko selitve, postala pa je tudi drstišče in nadomestni habitat občutljivejših vrst rib.

ganizmov. Obstoječa praksa gradnje visokih – neprehodnih zaplavnih pregrad za prestrezanje plavin ribam, rakom, ... ni prijazna in se jo lahko nadomesti z razširjenimi okljuki (izmenjavno sonaravno oblikovanih vboklin ter izboklin) za pospešeno odlaganje plavja znotraj pretočnega profila korita ali drugimi hidrotehničnimi ukrepi.

- Zasaditev drevesne zavese na golih kronah zgrajenih nasipov za blaženje pregrevanja vode in vetrov.

- Ohranjanje in zaščito naravnih habitatov (sestavov gozda, mokrišč, ...) v neposrednem vplivnem območju akumulacijskega prostora za nadomestitev izgubljenega življenjskega prostora ptic, dvoživk, plazilcev, ... prvotnega rečnega toka.

- Prostorsko določitev in normativno ter fizično zaščito izbranih mirnih območij (drstišč, gnezdišč, ...) pred vdori plovil, neosveščenih obiskovalcev, ...

- Selektivni izbor in vlaganje izključno tistih domorodnih reofilnih (z večjo hidrološko in hidro-morfološko toleranco), oligoreofilnih ter limnofilnih vrst rib, ki so prvotni vodotok poseljevale ali pa njihovo naselitev pogojujejo spremenjeni biotični in abiotični dejavniki vode.

- Pripravo in izvajanje ukrepov preprečevanja vnosa tujerodnih (predvsem kompeticijskih) vrst vodnih organizmov (beli amur, rjavi somič, črni somič, srebrni koreselj, sivi tolstolobik, srebrni tolstolobik, psevdorazbora, sončni

ostriž, signalni rak, ozkoškarjevec, kitajska brezzobka, potujoča trikotničarka, ...), ki se nenadzorovano selijo po slovenskem prostoru.

Seveda je še vrsta drugih ukrepov za ohranjanje (in izboljšanje) življenjskih pogojev prisotnih živali (ptic, dvoživk, plazilcev, metuljev, ...). Sem pa pri gornjem zapisu poudaril tiste, ki so vitalnega pomena predvsem za ribe. Menim namreč, da so lahko nekatere vrste teh v življenjskem prostoru nastajajoče akumulacije tudi ogrožene.

Izgradnja velikih hidroenergetskih objektov je nacionalnega pomena, vrsto ugodnosti pa prinaša tudi lokalnemu prebivalstvu (večja prepoznavnost prostora, nova delovna mesta, izkoriščanje tehnološke in namakalne vode, izboljšana poplavna varnost, čiščenje odpadnih voda, izgradnja nove cestne, rekreacijske, športne in turistične infrastrukture, ribičem ribiške tekmovalne steze, ...), kar ni mogoče prezreti. Prezreti pa ne smemo tudi ogroženosti ali celo trajne izgube naravnih vrednot. Tudi te moramo ohraniti s predlaganimi in drugimi omilitvenimi ukrepi, pa četudi je zaradi teh raba prostora ter cena naložbe višja. Pri tem pa tudi ribiči s svojimi dejanji ne smemo postati izjema.

Milan Štraus



TEKMOVALNOST V MUHARJENJU NE OBETA NIČ DOBREGA

»Muharjenje večinoma prikazujemo kot šport, kjer se posameznik popolnoma sinhronizira z naravo, brez kakršnega koli tekmovanja in primerjanja. Velik del tega pomeni tudi aktivno sodelovanje pri ohranitvi naravnih virov. V trenutku, ko na omenjene osnove pozabimo, pa nemudoma prihaja do vznepanja določene stopnje sovražnosti.« To je odstavek, ki ga je v enem od intervjujev povedala kanadska ambasadorica muharjenja April Vokey. V samo treh stavkih je neverjetno lepo opisala današnje stanje, ki marsikoga, ki smo temu čudovitemu konjičku resnično predani, zelo žalosti. Te spremembe lahko opazamo tako v industriji, raznih združenjih in virtualnih skupnostih kot tudi na ribolovnih revirjih.

Stopnja tekmovalnosti in narcizma v družbi na splošno prehaja preko vseh meja in žal tudi muharjenje ni nobena izjema. Splošni nivo samopromocije in želja po zunanjem občudovanju silijo posameznike v dejanja, ki jih v preteklosti nismo zaznavali ali pa jih je okolica uspešno zavirala že v zametkih. Povečevanje svojega in omalovaževanje tujega uspeha ali načina je postala stalnica skoraj povsod, kjer se pojavi malo večje število muharjev.

Marsikdo se v takem okolju ne počuti več prijetno, v

najboljšem primeru je vsaj precej naporno, značilno je tudi, da nam jemlje energijo. Nič ni čudnega, da je zato število novih ljubiteljev muharjenja iz leta v leto nižje. Posledica je prehod posameznika v individualizem ali pa zelo ozek krog ljudi, kjer še prevladuje zdravo druženje, deljenje znanja in izkušenj brez nenehnih primerjav in rangiranj. Slednja so namreč ravno to, česar večina od nas nikakor ne potrebuje, pač pa ravno obratno. To je pri večini ljudi sproščeno vzdušje bodisi na ribolovu ali po njem, ki nas

odpelje stran od vsakodnevnih skrbi in obveznosti ter napolni z energijo.

Tekmovalnost zaznavamo v razvoju, industriji, trgovini, pa tudi pri obnašanju na rekah in jezerih, kjer naključni soribič ni več potencialni prijatelj, pač pa vedno bolj konkurent. Neustavljiva želja dokazati, da sem boljši od drugih, vodi pri muharjenju ne le v izolacijo posameznikov, pač pa tudi v stigmatizacijo našega nekdanj spoštovanega hobija v nekaj precej bolj negativnega. Zunanji opazovalci in nepoučeni nas gledajo namreč s svojimi očmi in mnogi med njimi so nad obnašanjem posameznikov neprijetno presenečeni. Zavedati se moramo, da smo, želeli ali ne, sami največji ambasadorji našega priljubljenega športa. Zato je dokazovanje svoje »superiornosti« na primer z nenormalno velikim številom ulovljenih (sicer izpuščenih) rib precej vprašljivo. Podobno velja za dolgotrajno fotografiranje praktično vsakega ulova.



Instagram bo preživel tudi brez teh fotografij. Nekaj pomeni zabeležiti tu in tam zanimiv ulov, to, kar se danes dogaja, pa presega vse razumne meje. Če samim sebi po nekaj uspešnih ulovih na določenem revirju nismo dokazali, da zmoremo in da imamo znanje ter sposobnost, je verjetno nekaj narobe z nami. Nekje si moramo postaviti mejo, že zavoljo sebe, kaj šele drugih. Vsi smo nekoč imeli fazo, kjer nam je število ulovljenih rib pomenilo največ. Pa smo jo (upam) v našem razvoju vendarle prerasli. Prav tako nam ni teba pretakniti čisto vsake luknje in prehoditi celega revirja, in sicer na način, da še nekaj dni ne bo nihče drug za nami našel ene same sproščene ribe več. Pravila obnašanja na rekah so bolj ali manj vsem znana, samo za vedno več ljudi očitno ne obstajajo. Izsiljevanje neupravičenih ugodnosti posameznika na račun vseh ostalih postaja nekaj, kar mnogi molče toleriramo samo zato, ker si ne želimo pokvariti dneva. Disciplinske komisije v ribiških družinah se lahko nad svojim (ne)delovanjem krepko zamislijo. Ali pa preprosto ni več nikogar, ki bi kakršno koli nepravilnost ali dogodek sploh še prijavil, raje le lovi dalje in vse obdrži zase.

V zadnjih desetletjih se je veliko stvari korenito spremenilo. Dolgotrajne suše in kronično pomanjkanje vode, po drugi strani tudi stoletne poplave in posledično neposrečene regulacije vodotokov, ekološke spremembe v vodah in

izginjanje celotnih skupin vodnih žuželk predstavljajo za muharje že same po sebi velike izzive. Število kakovostnih muharskih revirjev se nenehno zmanjšuje in ribje populacije so na udaru zaradi vedno več vrst in števila plenilcev, ki pa so nedotakljivi. Ribje populacije imajo tako vedno več sovražnikov. Rezultat na koncu je vedno manj primernih mest za ribolov in vedno več interesentov zanje. Brez upoštevanja osnovnih pravil obnašanja dolgoročno ne bo mogoče zadovoljiti vsaj večine. Za nameček se trenutno vse vrti bolj ali manj samo okoli enega samega načina muharjenja (t. i. evro-ličinkarjenja), ki predstavlja dodatni pritisk na predele, za katere je najbolj primeren.

O uspešnosti omenjenega načina muharjenja ni treba izgubljeni besed. Vsekakor gre za daleč najbolj učinkovit način, s katerim lahko v najkrajšem času ulovimo največ. Zato tudi ni nič nenavadnega, da se je ta razvil prav v tekmovalnem muharjenju. Problem nastane, ko ga uporabljajo praktično vsi, idealnih predelov zanj pa v določenih revirjih ni prav veliko. Če k temu prištejemo še tuje goste in tiste, ki jim muharjenje predstavlja tudi vir dohodka, lahko hitro pričakujemo težave, čeprav so pravila obnašanja precej jasna. Osnovna distanca do vseh, ki so bili tam pred nami. Vsaj za razdaljo muharske vrvice. Za vsa odstopanja od tega ni opravičila, če kdo ne zna uloviti rib tudi na drugih mestih (običajno tudi na druge načine), je to njegov problem in ne naš. Prilagoditi se mora tisti, ki prihaja, in ne tisti, ki je že tam. Po drugi strani pa se ne oklepamo mest za vsako ceno in tudi če smo mi na dobrem predelu prvi, ga v nekem normalnem času prepustimo drugim. Zavedajmo se, da ni nikakor potrebno vsega jemati kot tekmovalje. Muharjenje ni tenis, golf ali nogomet, kjer šteje predvsem rezultat. V osnovi je miren in individualen šport, pri katerem so v ospredju drugi vzgibi in ne tekmovalje. Če kdo želi kakor koli tekmovali, naj tekmuje. Izven tekmovalja pa naj upošteva druge in se obnaša kot del muharske skupnosti in ne kot konkurent. Ta skupnost bo namreč lahko preživela le, če bomo bolj ali manj enotni. Nasprotnikov

imamo že tako veliko, glede na vse, kar sem že opisal, in sicer jih je tudi vsako leto več. Sovražnosti in nesoglasja so resnično zadnja stvar, ki jih potrebujemo. Pustimo vsakemu dovolj prostora, da lahko lovi, kakor sam želi, kjer želi in predvsem se ukvarjajmo s seboj. Vežimo svoje posnetke in lovimo z njimi, za svoje veselje. Diskusije, kaj je prav in kaj ne, pustimo drugim in čas raje porabimo za kaj drugega. Manj večjim od nas pustimo, da napredujejo in jih usmerjajmo na pot, ki se nam morda zdi prava, nikakor pa jim je ne vsiljujmo. Ljudem, ki želijo ribe po pravilih upleniti, pustimo, naj to tudi naredijo, in to brez kakšnih dodatnih modrovanj. Kar je dobro za nas, ni nujno dobro tudi za ostale. Pridobimo si karseda največ širine, kar se tiče našega hobija in se naučimo postaviti si meje tudi zase.

Na srečo še vedno velika večina muharjev poskrbi za pozitivno sliko med nami in v javnosti. Tako v odnosih do soribičev, začetnikov, kot tudi do rib samih, kar sem imel možnost ugotoviti tudi na letošnji otvoritveni dan, ki je zame minil brez enega samega slabega trenutka. Nekateri so bili sicer precej bolj zagreti od drugih, povsod pa je bila rdeča nit dneva predvsem veliko zabave in veselja na naš muharski praznik. Če se po jutru dan pozna, si želim le tega, da bi se po tem dnevu nadaljevala tudi prihajajoča muharska sezona.

Tomaž Modic

MUHE ZA ZAČETEK SEZONE

Pa smo dočakali april in s tem tisti pravi začetek muharske sezone. Sam sicer težko rečem »začetek«, saj se v zadnjih letih zame sezona muharjenja nikoli ne konča, kar še posebej velja za letos, ko sem z obiskom sosednje Avstrije sezono sulca raztegnil kar do konca februarja.

Za tiste najbolj neučakane muharje se seveda lov na postrvi prične že z marcem, ko se odpre kar nekaj zanimivih revirjev po Sloveniji. Tudi sami smo se hitro odpravili na ribolov, in sicer na del Save Bohinjke, s katerim upravlja ribiška družina Bohinj, kjer je Luka čakalo pravo presenečenje. Za ribolov zgodaj spomladi, ko so temperature blizu ledišča, se moramo tudi primerno pripraviti. Poleg vseh nujnih slojev toplih oblačil je tudi izbor muh nekoliko drugačen. Postrvi so zaradi nizkih temperatur

manj aktivne in se zadržujejo globlje v vodnem stolpcu. Občasno seveda naletimo tudi na kratko obdobje rojenja muh, predvsem ob toplejših sončnih dneh, ko lahko srečo poizkusimo s suhimi muhami, običajno pa so glavne muhe izbora nimfe in potezanke.

Sezono smo uspešno nadaljevali tudi na delu Save, s katerim upravlja ribiška družina Radovljica. Zaradi nizkega vodostaja je bil ribolov, na sicer precej veliki reki, bolj enostaven. V pomladnih mesecih velja opomniti, da se je treba izogibati drstiščem,



Slika 1: Gamarus oziroma postranica, ena izmed najbolj univerzalnih in uspešnih nimf skozi celotno leto. Na sliki je komplet izpod rok priznanega slovenskega vezalca Karla Furlana.



Slika 2: Perdigon - vitka gladka telesa in večja glava omogočajo, da dosežemo tudi najgloblje predele rek. Pomladi so najbolj aktualne nekoliko večje izvedbe na trnkah, ki so velikosti od #10 do #14, seveda pa lahko eksperimentiramo s celotno barvno paletto.



Slika 3: Ajdovka - zelo dobro poznan vzorec, s številnimi različnimi izvedbami. Na sliki je z dodatkom »hot spot«, kar je večkrat odločilni dodatek!



Slika 4: Različne muhe enodnevnice, za najtoplejši del dneva.



Slika 5: »Wolly bugger« - enostavna in zelo učinkovita potezanka, ki premami tudi večje postrvi.

saj tudi ribe potrebujejo svoj mir, ki ga sicer vsi ribiči iščemo ob ribolovu. Pripravil sem seznam naših najljubših muh za začetek sezone, pri čemer pa je treba upoštevati tudi trenutne razmere.

V aprilu tradicionalno pričakujemo tudi kakšno deževno obdobje in višje vodostaje zaradi taljenja snega, zato so najuspešnejše težje nimfe – zares uspešen posnetek je »perdigon«, ki izvira iz Španije in je v zadnjih letih ena najbolj popularnih nimf. Zadnje mesece smo bili priča sušnemu obdobju in ekstremno nizkim vodostajem, zato je možno uporabljati tudi nekoliko manj obtežene muhe oziroma počasneje toneče vrvice ob uporabi potezank.

V kolikor se na novo sezono še niste pripravili, se hitro podvizajte in zvežite kakšno od predlaganih muh, uspešen ribolov pa je le vprašanje časa, kdaj boste obiskali svojo najljubšo reko. Dober prijem!

Rok Šparovec

IZ KUHARSKE BELEŽNICE GOJKA ŠKORIČA

PRIPRAVA TOPLOTNO OBDELANIH SLADKOVODNIH RIB

V prejšnji številki glasila Ribič smo predstavili nekaj nasvetov Gojka Škoriča za kuhanje »na modro«, poširanje in dušenje rib. Tokrat vam bo Gojko zaupal, kako lahko okusne ribje jedi pripravimo s kuhanjem na pari, pečenjem v pečici, cvrtjem pomokanih velikih rib, pečenjem na žaru in cvrtjem v testu.

Kuhanje v pari

Nekateri pravi poznavalci priprave rib prisegajo, da je to najboljši način kuhanja ribe. Vsekakor pa so ribe, pripravljene na ta način, zelo okusne.

Če želimo na ta način pripraviti večjo ribo, potrebujemo kotliček z mrežastim vložkom, za pripravo manjših rib ali ribjih zrezkov ali kotletov pa velik lonec, v katerega postavimo negorljiv modul, nanj pa damo krožnik. Če pripravljamo manjše ribe, ribje zrezke ali kotlete, jih položimo na krožnik. V kotličku ali velikem loncu zavremo polovico ribje osnove in polovico belega suhega vina. Vanj položimo negorljiv modul, tako da se nahaja nad tekočino, in nanj krožnik z ribo. Pokrijemo s pokrovko in ribo kuhamo (parimo) na pari 10 do 25 minut. **Dolžina kuhanja je odvisna od velikosti in teže ribe. Med parjenjem se na krožniku nabere ribji sok, ki ga prelijemo po ribi, ko jo postrežemo. Zavretek iz kotlička lahko uporabimo za pripravo omake.**

Pečenje v pečici

V pečici lahko spečemo tako večje ribe kot tudi večje kose rib ali fileje. Ribe lahko pečemo na maščobi na pekaču, skupaj z zelenjavo in zalivamo z belim suhim vinom. Priporočamo pa, da ribe damo v aluminijasto folijo, ker se riba tako ne izsuši. Očiščeno ribo, del ribe, zrezek ali fileje damo v folijo skupaj z drobno narezano različno zelenjavo, začnimo in dodamo malo tekočine (ta je lahko ribja juha ali osnova, belo suho vino, lahko pa tudi mleko, po želji tudi kislina ali sladko smetana za kuhanje). Folijo dobro zapremo, na zgornji strani jo lahko nekajkrat prebodemo. Pečico ogrejemo na 180 do 200 stopinj. Ribo v foliji glede na velikost in težo pečemo 20 do 30 minut, če je zelo velika, tudi malo dlje.

Mi smo v foliji v pečici pripravili ribji file, ki je tehtal okrog 30 dag, dodali smo drobno narezano šalotko, bučko, janež in korenček ter malo belega suhega vina.

Potem vzamemo ribo v foliji iz pečice, zgornjo stran folije pa

prestrižemo s škarjami. Ribo z lopatko preložimo na segret krožnik ter dodamo zelenjavo in sok iz folije. Ob jedi priporočamo belo suho vino, zelo lepo bi se k tej jedi podal nežen sauvignon.

Cvrtje pomokanih velikih rib

Na ta način pripravimo ribe, težke okoli 250 g, ribje zrezke ali fileje. Pečemo v ponvi, ker se riba v vroči maščobi hitro speče in se ne izsuši. Očiščene pripravljene ribe dobro osušimo, celo ribo posolimo in začnimo v trebušni votlini, zrezke, kotlete ali fileje pa z vseh strani. Za vsako ribo zmešamo po eno veliko žlico moke, ki ji dodamo sveže zmlet bel poper. Ribo ali kos ribe povaljamo po začinjeni moki, odvečno moko odstranimo. Zrezke ali fileje lahko po želji potem povaljamo še v razžvrkljanem jajcu in drobtinah. Segrejemo maslo ali olje in na razgreti maščobi popečemo ribo na srednji vročini, in sicer na vsaki strani približno eno minuto. Nato temperaturo zmanjšamo in ribo, zrezke ali fileje pečemo še 5 do 8 minut, odvisno od velikosti in teže. Med peko jih nekajkrat obrnemo.

Pečenje na žaru

Pri pečenju na žaru moramo biti previdni, saj močna vročina ribe hitro izsuši. Zato jih pečemo nad žerjavico le, če lahko mrežo, na kateri pečemo ribe, predstavljamo navzgor ali navzdol, da so ribe od žerjavice vedno dovolj oddaljene. Pazimo tudi, da žerjavica ni preveč razgreta.

Na žaru se lepo pečejo mastne ribe. Če so bolj puste, jih moramo med pečenjem tudi večkrat premazati z oljem. Ribo pustimo na mreži, da dobi zeleno lepo rjavo barvo. Če ribo pečemo na žerjavici, jo lahko predhodno zavijemo tudi v folijo. Mastne ribe lahko lepo spečemo tudi v posebni ponvi, ki jo premažemo z oljem. V razgreto ponev položimo ribo, ki jo na vsaki strani pečemo po 8 do 15 minut, odvisno od teže in velikosti.

Cvrtje rib v testu

Majhne ribe, fileje, na rezine narezane ribe, kozice in školjke cvremo v večji količini razgrete maščobe, da v njej plavajo.

2 čajni žlički limoninega soka zmešamo z 2 jedilnima žlicama oljčnega olja in dodamo malo sveže mletega belega popra. V tako pripravljeno mešanico namočimo ribe in damo v hladilnik za 1 do 2 uri. Testo pripravimo tako, da v 150 g moke vmešamo 2 rumenjaka in dodamo žličko belega suhega vina, lahko tudi piva. Beljake dveh do treh jajc, ki jih posolimo, stepemo, da dobimo trd sneg, ki ga vmešamo v testo. Pripravljeno ribo, fileje ali rezine rib malo pomokamo in pomočimo v testo. Pečemo v segreti maščobi 5 do 6 minut, odvisno od velikosti rib ali koščkov rib. Pečene ribe odložimo na kuhinjski papir, da se maščoba odcedi. K tako ocvrti ribi se lepo podajo različne hladne omake na osnovi majoneze, kot npr. majonezna omaka, tatarska omaka, ameriška cocktail omaka ali podobne omake.

**Recepte pripravil: Gojko Škorič
Zabeležil: Borut Jerše**



Riba v foliji



Pomlad na Jezerskem. Foto: Hany Bany